په لسګونو کونړیانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاریون کړی

د کونړ په ناړوګې ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسله والو طالبانو خلاف لاریون وکړ. لاریون کوونکو له دولتي چارواکو وغوښتل، چې باید په چټکه توګه کې دوی ته کړکیچ او ناامني پای ته ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسله وال جګړه نه بندوي، نو باید دوی ته د خپلو لپاره پوځي عملیات پیل کړي. خو له څه مودې راهیسې کوره شوي کورنۍ بیرته خپلو کورونو ته ستنې شي. د لاریون مشر پاچا وایي: «له څه مودې راهیسې په زرګونه کورنۍ له خپلو سیمو راوتلې او په سختو حالاتو کې ژوند کوي، په چټکه توګه کې د وسله والو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سیمو او سیمه‌ییزو اندېښنې کړې چې که د جګړو او د وسله والو مخالفینو مخنیوی ونه نیول شي، نو د دوی ولسوالیو او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسېږي.» په کونړ کې د ۲۰۱ سیلاب قول اردو د دوهمې بټې لوا قوماندان وویل، چې د داعش خلاف‌یې عملیات پیل کړي او ترڅو چې به دغه عملیات دوام وکړي، خو سیمه له وسله والو مخالفینو پاکه کړي. نه وړاندې یې ووېل:« د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره زموږ عملیات ډېر چټک نه دي، که ولس یو طرف ته شي خو داعش سره موږ جنګ پیل کړو او دغه شومه پدیده له منځه یوسو.» د کونړ دولتي مسوولین وايي، بې کوره شویو یو شمېر کورنیو سره د سرې میاشتې، طبیعي پېښو سره د مبارزې ریاست، د کلیو، پراختیا او بیارغونې او کډوالو ریاست له خوا یوه اندازه مرسته شوې

Ketabton.com

...لمي خلیلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

...مبر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو
...اسي شخصیتونو په دې اړه لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې

...ت
...ي د
... له
...یکا

سره وکتل په دې کتنه کې چې د هېواد یو شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د افغانستان د سولې د روانو هڅو په

سولې پروسې په اړه خپل لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو یې مفصل بحثونه وکړل په پام کې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

افغانان د خپل ځان پر زیان پر سوله «معامله» نه مني!

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، ځکه سوله، ستره اسلامي او هېوادنۍ غوښتنه ده، له همدې امله افغان ملت په یو غږ سوله غواړي او په دې کې هېڅ ډاسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او وروستې لاسته راوړنې تر پښو لاندې کړي او بیا دا چې په سختۍ د را منځته شوي نظام د چپه کېدا سبب شي. له نیکه مرغه له افغان حکومت سره ملت په دې کې یوه خوله دی او په ملي یووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي. افغان حکومت په کور د ننه د ملت د سیاسیونو، مدني ټولنې او د استازیو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده. له امریکا متحدو ایالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت وروستۍ هوکړې ته رسېدلی دی، ولسمشر محمد اشرف غني څېله دا مسئله څاري او د سپینه ماڼۍ په دې خوښه راغلې، چې په افغانستان کې بې ۱: ګلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سیاسي حل لاره لوره شي. افغان حکومت او ولس ته د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخ کې لومړی د سولې ارمان لري، له همدې امله د سولې لپاره هغې مهم او پرځلېک ګامونه پړاو ته رسېدلي دي، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړې توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له څرنګوالي او په دې اړه د امریکا د استازي او طالب ولس تر منځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوي وو، ځکه په دې کې تر کاسې لاندې نیم کاسه وه، خو ملت له دې سترې دوکې په وخت خبر شو او تصمیم یې ونیو، چې لور د بل د کتو ښکار نه شي او یو ځل بیا یې څدای مه کړه دا معامله پر شانګ نه اړ نه باسي، ځکه ملت لور په هېڅ توګه پر شانګ نه مني او د پر شا تګ پلوته یې ټول پر ځان پسې تړلي دي. اوس افغان حکومت د ملت په استازولۍ له امریکا سره د باعزته سولې لپاره وروستۍ پرېکړې ته رسېدلی دی. د سولې لپاره د امریکا متحدو ایالتونو ځانګړي استازي ته هم ملت او هم حکومت څپل پیغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امریکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرټیټ کړی دی خلیلزاد له څو ورځو را هیسې په دې اړه له بېلابېلو لوریو سره ګوري، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته یو ځل بیا ور غوښتی و او د یو شمېر جهادي او سیاسي مشرانو په حضور کې یې د سولې ملي غوښتنې ورته بیان کړې او له طالبانو سره یې د سولې لپاره د تېرو خبرو په اړه چې پټې ساتل کېدې، څېلې اندېښنې ښکاره کړې. دوی پرېکړه وکړه، چې په دې اړه به بیا هم سره ویني. په ورته وخت کې د ناټو د غړیو هېوادونو استازي د دغه تړون د سرمنشي په شمول په سپینه ماڼۍ کې په دې اړه دېره شوي دي، د ناټو سرمنشي ینس ستولټنبرګ له ولسمشر ډونالډ ټرمپ سره کتلي او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نیولو سره د سولې لپاره پر سیاسي حلالارې خوښ دي. د ناټو غونډه د ینس ستولټنبرګ په مشرۍ په سپینه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي، په دې غونډه کې د نورو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهیر پر پرمختګ هم بحث وشو. ناټو او امریکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ټینګه وکړه. افغان حکومت او ملت دواړه د امریکا او ناټو د ښه نیت د زړه له تله منندوی دي او هیله لري، چې دا لوري د سولې له مخې وروستي ځنډونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هېوادونو او لوریو په ټول وس فشارونه راوړي، چې دا ځنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره یا پټ مخالفت کوي

زلمی خلیلزاد لاړې ته سم کړای شو

عبدالقیوم عاجز

په رښتیني ډول سره د افغان سولې قیمت هر افغان ته تر لعلو او جواهرو لوړ دی، خو دا چې د هغو په نوم لوبې روانې دي او تراوسه یې هېڅ امتیاز او له ګټې، څخه افغانستان له دې برخمن شوی، نو دا بیا بېرته اندېښمنوونکي ده. د سیمې هېوادونو ته د افغان سولې لپاره د امریکا د

ځانګړي استازي خلیل زاد د سفرونو او مصروفیتونو په هکله که وویل شي، نو باید اوس د ټپولې جګړې په کچه تړون او هوکړې شوې وای، خو ونې تراوسه د خلیل زاد او طالبانو د خبرو اغیزې او حرکت ته لګېږي ا نه دې نه دا جوته شوه چې خلیل زاد د دې بېرې، څخه پل لورته ګړه کړې وه، خو دا چې څنګه سمې ته رافله دې خبرې ته راځو، خلیل زاد غواړي اسیا خصوصا منځنۍ اسیا ته رابرګ شوي، وړاندې یې د امریکا ته ولسمشر ډونالډ ټرمپ څخه غوښتي، تر څو یې چاره ورانت او پېښګونه پورې سخت غبرګونونه ونیول شول چې دا هم په خپل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امریکا غواړي محب اوس هم منزوي کړي، خو کله یې چې د افغان ولس ازادي او ملاتړ ته وکتل، نو سر یې خلاص شو او د موقت دولت نه چلېدونې لاس په سر شو، ځکه نن خلیل زاد د ټاکنو لوبغاړی دی که ده هر څه وویل دا سم نه دي، که ده یو څه وکړل نو هغه به ومنل شي چې تر یوه حده سم دي د افغانستان د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب وویل چې خلیلزاد لوبه لوبوي رښتیني نه دی چې په

علامه سیدجمال الدین افغان دختیځې نړۍ ځلانده ستوری او د افغانستان ستر ملي او تاریخي شخصیت دی

شاولي قرار

د ستر عالم، نابغه، فیلسوف او نړیوال شخصیت علامه سیدجمال الدین افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د یادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې ویاړي او دغه افغان ستر شخصیت خدمتونه په زیات درنښت سره یادوي. عربي پوه، محمدپاشاالمخزومي د خاطرات جمال الدین افغان «» په نامه په څپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدارنګه په ډیلي کې تاریخ پوه سیدمبارزالدین رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفی عبدالرزاق، روسي عالم پلیخانوف، تاجکي عالم حق نظروف او هم د افغانستان لویو لیکوالانو عبدالحی حبیبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامین ګیاڼي، سیدقاسم رښتیا، ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبیبي، روهي، مولانا حبیب الرحمن مهدي قریشي،

دکتور سیعدافغاني او هم ایراني لیکوال او علمي شخصیت ایرج افشار ایراني لیکلي چې سیدجمال الدین افغان دکونړ ولایت اسعدآباد ته صفدر ګړ څخه دی. دغه راز په خپله سیدجمال الدین افغان هم په خپله لیکلي چې «من سکنه کابل من اهالی الافغاني السید جمال الدین من سادات کنړ» میباشم سیدجمال الدین افغان په هېواد او بهر کې یو شمېر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي آثار او لیکنې کړي، چې په بېلا بېلو هېوادونو کې چاپ او خپرې شوي دي. د سیدجمال الدین افغان له دغو لیکنو څخه دالعروه الوثقی په نامه د سیدجمال الدین افغان د هغو علمي او ادبي آثارو څخه ګڼل کېږي، چې دریانو لوستونکو او مینه والو پام یې ځانته راړولی دی او لوستلو ته یې هڅوي. دالعروه الوثقی لاانفصام لها په نامه دده لیکنې په ۱۹۱۰ م کال کې د سرمحرر الشیخ محمدعبده په هڅه په پاریس او قاهره کې په لومړي جریده کې چاپېدلې چې د سیدجمال الدین افغان له خوا داروپا، آسیا او افریقا د ټولنو لپاره خپرېږي د دې جریدې ۱۸ ګڼې په پاریس کې خپرې شوي اویا دفرانسې له خوا لومړي جریده بنده شوه، خو د یادې جریدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بیروت کې د یوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي. بیا دغه مجموعه د مولانا عبیدالله صافي او سمندر غوریاني له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده. دغه راز د «تتمه البیان في التاریخ الافغان» د سیدجمال الدین افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بیا هم دغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو او دري ژبو د مولانا محمدامین خوګیاڼي له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ ته ورکړل شو، چې وروسته بیا څو ځلې نور هم چاپ شوی دی. دغه ډول دسیدجمال الدین افغان علمي او ادبي لیکنې په انګرېزي او عربي ژبو دضیاالخافقین په نامه جریده کې هم

د ختیځ ستوری علامه سید جمال الدین افغان

په ۱۹۳۸ م کال په لندن کې خپرې شوې چې ټوله محتوا د انګرېزانو دسیاست په اړه وه او هم هغه مهال د یادې جریدې په ۱:۳ ګڼو کې د ایران سیاست څېړل شوی دی. دغه راز دده علمي او ادبي لیکنې په اردو ژبه په کلکته او حیدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م او په ۱۸۸۳ م کال کې په اردو او فارسي ژبو خپرې شوې دي. همدا ډول په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوي او په دې توګه یې په نړیواله او سیمه بیزه کچه سیدجمال الدین افغان ادبي، سیاسي، اجتماعي او فرهنګي شخصیت ځلولی دی. دافغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصیت د ګران هېواد په خاصه توګه دلوی ننګرهار او کونړ ولایت، بلکې د ټول افغانستان دخلکو لپاره ستر ویاړ ګڼل کېږي او ټل به افغانان دغه ستر او نابغه شخصیت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر ویاړ سره یادوي. دافغانستان د مشهور دیني، روحاني، علمي او ملي شخصیت په توګه علامه سید جمال الدین د سید صفدر خان زوی او په څپله پښتون افغان دی، چې له نن څخه ۱۱۶ کاله پخوا یې په جلا وطنۍ کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي. علامه سید جمال الدین افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د لیندۍ (قوس) په میاشت کې د افغانستان د کونړونو ولایت په اسعد آباد کې په یوه روحاني کورنۍ کې وزېږېد د سید جمال الدین پلار امیر دوست محمد خان د دربار د مخورو او ملو کسانو نه څخه و. د سیدجمال الدین نسب د حضرت سید علي ترمذي څخه، چې په پیر بابا مشهور دی او بیا د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی حضرت حسین (رض) ته رسېږي. په کوچنوالي کې یې، چې په سید جمال الدین کې د نبوغ علامې رانښکاره شوې، پلار یې هغه د دوی کلي ته نژدې د حضرتانو دیني مدرسې ته، چې د کامې د «شېرګر» په سیمه کې واقع وه، ولېږه څه موده هلته د دیني علومو په زده کړه بوخت شو او وروسته یې د څپل پلار په ملتیا پلازمیني کابل ته راوړل شو دلته سیدجمال الدین د وخت له مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفې او کلامي مسائلو زده کړه هم وکړه سیدجمال الدین د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده چې ډېر ژر یو نامتو استاد شو ته د تدریس ورکولو څخه ماهرو سید جمال الدین په ځلمیتوب کې هندوستان ته ولاړ او دیني او عصري علوم یې نور هم تعقیب او زده کړل ورپسې حجاز ته ولاړ او یو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج د بیت الله شریفې مشرف شو او بیا بېرته څپل پلرني ټاټوبي افغانستان ته راغی له دې سفرونو څخه لومړي ته یو فکر پیدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې څپل هېواد او نور اسلامي هېوادونه د انګرېزي استعمار پر ضد راپیدار کړي او د ژغورلو لارې چارې یې کومې دي هماغه وو، چې څپلې عملي هڅې یې په دې لاره کې پیل کړې دا وخت د امیر دوست محمد خان د زوی امیر محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سیدجمال الدین د سلاکار دنده پر غاړه ورکړه ورپسې کله، چې امیر شیر علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سید جمال الدین یې له اعظم خان سره د تړاو په تور د انګرېزانو په اشاره او نمونې ته هېواده وتلو ته اړ کړ کله چې سیدجمال الدین، هېواد پرېښوده د څپل افغانستان د پرمختګ او سوکالۍ په اړه یې ټول وړاندیزونه او پلانونه امیر شیر علي خان ته ورو سپارل او له امیر سره یې څدای په اماني وکړه سیدجمال الدین لومړی هند ته ولاړ هلته یې (رد علی الدهریین یا نیچرالیزم) په نامه څېړنیز اثر ولیکه چې طبیعت نه د رجوع د مسئلې په اړه و، چې په هغه وخت کې څلک له څدای پرستۍ څخه کفر ته تلل سیدجمال الدین زیاړ وویست، چې د هند د مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته دپای ټکی ورکړي او د هندي متجدد سید احمد خان سره یې یو ځای د خرافاتو پر ضد تبلیغ کاوه د برېتانوي هند حکومت سیدجمال الدین کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۶۲ هجري کال کې یې برتانیې ته تبعید کړ لومړي هم غوښتل، چې څېله مبارزه د استعمار په زړه لندن کې پر مخ بوزي په لندن کې انګرېزي دولتي مقاماتو غوښتل سیدجمال الدین ته د سودان د بادشاهي د مقام په ورسپارلو دی قانع او غلی کړي، خو لومړي انګرېزانو ته د دې وړاندیز په ځواب کې ووېل «ستاسو دغه وړاندیز ماته دلالت ستاسو د پاګل توب په سیاسي چارو کې کوي آیا سودان ستاسو مال دی، چې بادشاهي یې ماته راکوی؟ سودان د سودانیانو حق دی که تاسو سوله غوښتونکي یاست نو تاسو ته لازمه ده، چې د آیرلنډ ستونزې ته ورودانګی، چې له هره پلوه تاسو ته نژدې دی» انګرېزي دولت پرېکړه وکړه دا وار سیدجمال الدین هېواد ته وشړي فرانسویان، چې هغه هم د انګرېزانو سخت رقیبان وو، د سیدجمال الدین شخصیت ته متوجه شول او هغه ته یې په فرانسه کې د هستوګنې او سیاسي فعالیت اجازه ورکړه. لومړي هلته څېلې مقالې د روس او انګرېز د استعماري سیاستونو په اړه لیکل شروع کړې. د وخت د مصر او ترکیې پر حکومتونو یې کلکې نیوکې کولې په دغه وخت کې د سیدجمال الدین یو بل همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاریس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د «عروه الوثقی» د ورځپاڼې لومړۍ ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هېوادونو کې د سیاستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشریه په فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره ګرځېدله لومړي ورځپاڼه د اتلسو ګڼو له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زېږدیز کې مصادره شوه او وروسته دا جریده د سیدجمال الدین د شاګردانو په همت د یوه کتاب په بڼه چاپ شوله د سیدجمال الدین ارزښتناکو کارونو څخه یو هم د ده علمي مناظره د یوه فرانسوي فیلسوف (ارنست رنان) سره د سوربون په پوهنتون کې د دین او فلسفې په باره کې وه سید به ویل: «دین، چې په هر نوم وي یو بل ته ورته دي د فلسفې او دین تر منځ هېڅ ډول بخلاینه نشته، ځکه دین انسان ته وړزده کوي، چې عقیده ولري، لېکن فلسفه انسان له دین څخه راګرزوي.» سید په ۱۸۸۶ زېږدیز کال کې بېرته لندن ته ولاړ او هلته یې د ایران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې یې ایران ته د ورتګ بلنه ورکړه سید په ۱۸۸۸ زېږدیز کال کې تهران ته ورسېد د سید په لومړنیو مرکو کې، چې د ایران له پاچا سره یې لرلې د ایران عالمان د هغه پر تفکر راټول کړل په دې مرکو کې سید په سپینو خبرو د ایران دولتي مقامات په ځان خاني تورن کړل او له ټولو ایراني روڼ اندو او منورینو څخه یې وغوښتل، چې په یوه عمومي نهضت کې د انګرېز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي. همدا راز کوم وخت، چې سید قاجار په حرم سرای کې ډېرې بې نکاح ښځې ولیدلې، حرم یې مردود وباله دغه ایراني پاچا له سید څخه د بیلتون لار څېله کړه او په یوه پلمه یې سید آذربایجان ته ولېږه ګله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سید په راتګ خبر شول د هغه هرکلی یې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزیر پاتې شوی و، هغه ته سیاسي پناه ورکړه سیدجمال الدین د روس له قیصر سره د نړیوال سیاست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې یې د انګرېز د استعماري سیاست، په ایران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ایران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې یې مقالې او یادداښتونه ولیکل او خپاره یې کړل. سید د سنټ پترزبورګ په ښار کې د «معنی او میتافیزم بر لاسې پر ماتریالیزم باندې» په باره کې منطقي بحثونه تر سره کړل روسي ژبه یې پوارې په یوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې یې نور ژباړونکي ته حاجت نه درلود. ۲ سید جمال الدین د روس قیصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ میلیونه روس میشته مسلمانانو ته قرآن کریم او نور دیني کتابونه چاپ کړي. سید په پیټربورګ کې د میشتو قرغیزي، ایراني او قفقازي ځوانانو پر روزنې پیل وکړ، لیکن د روس دولت ډېر ژر سید ته روسیې وشاړه سید د آلمان مونش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ ل کال کې اطریش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ ل کال کې بېرته لندن ته ولاړ په لندن کې یې د یوه مشهور هندي لیکوال ملکم خان سره په ګډه د «ضیا الخافقین» په نامه په عربي ژبه د یوې ورځپاڼې په خپرولو پیل وکړ، خو د دې نشریې مطالبو د انګرېز ګټې په ایران کې په خطر کې اچولې انګرېزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ ز کال د مارچ په میاشت کې بنده کړه وروسته په ۱۸۹۲ ز کال کې د عثماني ترکیې پاچا سلطان عبدالحمید، سید ترکیې ته وروباله استانبول ته په رسېدو یو جګپوړي افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، له سیدجمال الدین نه وپوښتل ستاسو اثاثیه یا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سیدجمال الدین ورته وویل د کالو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو ځای ماته راوښیاست، سید خپل لاس خپل ټټر ته ونیو او وې ویل، دا زما د کتابونو صندوق دی او بیا یې اشاره څپلو اغوستو جامو ته وکړه او وې ویل،

۳ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنګ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سیف الله خان مندوخېل

د ۲۰۱۸ کال د جنوري په ۳ یمه نېټه په فیسبوک پاڼو کې یو په بل پسې معلومات خپرېدل چې د نقیب الله مسید (محسود) په نامه یو ځوان له خپلو دوو نورو ملګرو سره د کراچۍ له چیپل ګارډن سهراب ګوټ څخه پولیسو له ځان سره وړي دي. حال دا چې په کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې خلکو فکر کاوه، چې پولیس تل په دې ډول عام خلک په ساده جامو کې یورته کوي

ره به دې پوه وم چې پولیس په څه ډول خلک وړي او په قانوني ډول د عدالت له پلې کېدو پرته یې له خانه سره ساتي، یا ترې ډېرې پیسې غواړي، که چا یې وس نه درلود، نو بیا هغه د ترهګر تور لګول کېږي او په Fake Encounter کې یې وژني

نقیب الله مسید

په حقیقت کې پرېشانۍ په مخه کړې وم، همداسې وخت تېرېده، چې د جنوري په ۱۶مه نېټه انګاره خپره شوه، چې نقیب الله یې وژلی دی، د شپې ۲۰۰ بجې مې خپلې فیس بوک پاڼه وکتله چې ګهیځ افغان «په ژوب مندوخیل کې زموږ هم فکره ملګري» په یو پوست کې د نقیب مسید د مړي د یو انځور او ورسره یوه لنډه قیصه خپره کړې وه، چې په همدې پوست کې یې زه او هاشم خان مندوخیل هم ځان ته ور غوښتي وو، اندېښنه مې نوره سېوا شوه، سهار چې راپاڅېدم، عالم زېب مسعود ویډیو جوړه کړې وه، او لیکلي یې و، چې د نقیب شهید مړی په کراچۍ چهیپا سرد خانه Cool centre کې ایښودل شوی دی او د نقیب الله شهید کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي خلک وایي چې پولیسو سخت هدایات کړي دي، چې دا یو ترهګر دی. دا به په ایدهي قبرستان، د لاوارثو په هدیره، کې ښخوي، د جنوري ۱۷مه نېټه وه

د ورځې پر یوه بجه د هاشم خان مندوخیل پوستونه خپل شول چې د نقیب الله شهید د کورنۍ د موبایل شمېرې او معلومات یې غوښتي وو، له دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان مندوخیل په پښتون ولس خصوصاً په ځوانانو چیغه وکړه چې د چهیپا سرد خانې مخې ته راشئ او تر هغو به نه ځو تر څو چې خپل مړی ترلاسه نه کړو، ما هاشم خان مندوخیل ته زنګ وواهه، د احوال پوښتنه مې وکړه، بیا مې مخلص مندوخیل ته زنګ وواهه او له ټول جریان څخه مې خبر کړ او ورته ومې

نقیب الله مسید

وېل چې ته هم راشه له خانه سره مې خپل یو ورو کی ترور شفیق افغان هم راروان کړ

هاشم خان مندوخیل، ګهیځ افغان، رحمت شېراني، ولس یار کاکړ، محمود شاه مندوخیل او د نقیب الله شهید د

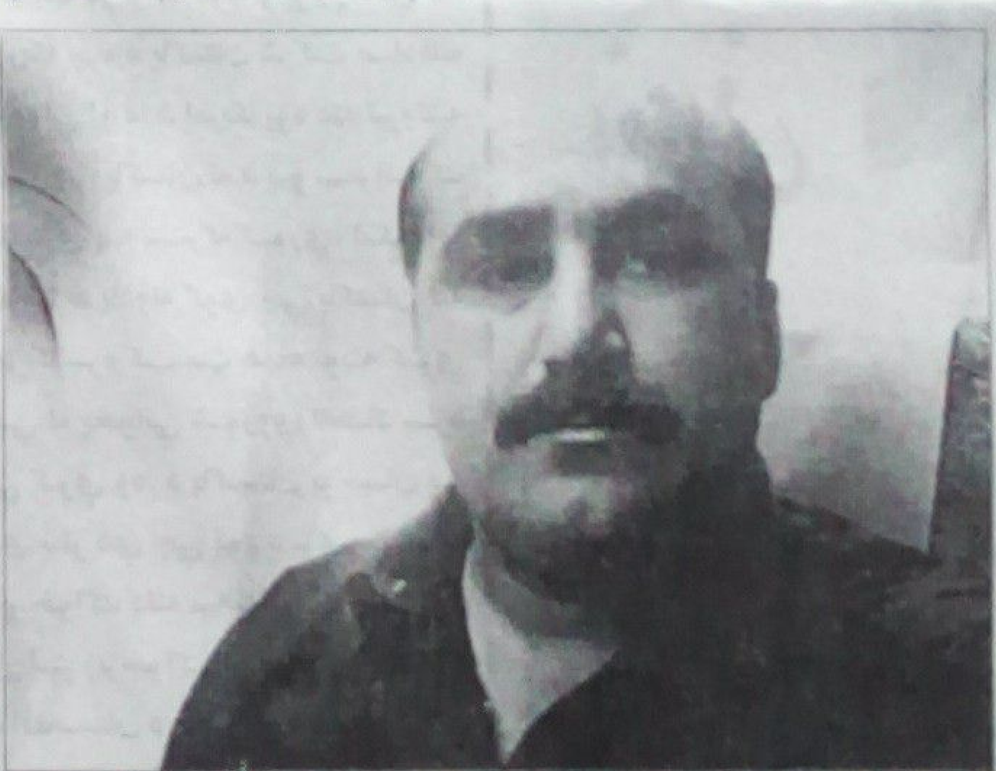

سیف الله خان مندوخیل

کورنۍ دوه تنه هم وو، په دې وخت کې بیا موږ له چهیپا والا سره خبرې وکړې، هغوی د شاه لطیف ټاون د پولیس تهانې خط وغوښته چې د نقیب الله شهید مړی راته وسپاري، بیا سیف الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقیب کورنۍ د لاس لیک او خط لپاره هلته ولېږل شول، له یو څه وخت تېرېدو وروسته مو ورسره حال ونیوه، هغوی ووېل چې پولیس والا نه راسره رضا

کېږي، ما له هاشم خان مندوخېل سره مشوره وکړه چې یو احتجاج نه وکړو، ده راته ووېل چې سمه ده، خلک راوغواړه، ما د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ سینډ نایب صدر سکندر خان یوسفزي او د صوبايي ډیپټي سیکرټري نورالله خان اوړین ته زنګ وواهه، دوی راته ووېل چې د ځوانانو د تیارولو فکر مه کوه، چې موږ د احتجاج خبرې

سیف الله خان مندوخیل

ورته وکړې، پولیسو په دې شرط د نقیب شهید مړی راکړ، چې په خاموشۍ به یې باسې او سیده به یې خپل کلي ته وړئ، بس خط یې راوړ د نقیب الله شهید مړی مو تر لاسه کړ، غسل مو ورکړ، تابوت ایمبولینس هر څه تیار شول، په فیس بوک پاڼو کې مو په ژوندۍ بڼه ویډیوګانې شروع کړې او خبرې اترې مو پیل وکړې. له قاضي او محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو وغندله د هاشم خان مندوخیل ویډیو ډېره عامه شوه بیا زموږ یو ملګری چې علي ارقم نومېده او د خیبر پښتونخوا په ورځپاڼه کې یې کار کاوه، موږ ته ووېل چې موږ د کراچۍ پرېس کلب ته درځو، د نقیب شهید له مړي سره د پاکستان حکومت ته خپل ریکارډ کوو، هغه دا مشوره رد کړه او ویې ویل چې دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او پرېس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی. ده رانه کړه چې تاسو مړی سهراب ګوټ ته یوسئ، هلته به سپرهائي وي بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار تر ټولو مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه اوسېږي، بس موږ هم پرې عمل وکړ،

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و، ځکه چې دا د راوانور ولسوالي وه، ده له ۴۴۴ څخه ډېر خلک وژلي وو او ډېر خلک یې اغوا کړي هم وو، بس چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو له خپلې وېرې ووېل چې بس تاسو خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقیب الله شهید مړی وزیرستان ته وړو او هلته د پولیسو ګاډي هم ګرځېدل، چا دا هم ووېل چې د پولیسو ټیلیفون راغی، د

نقیب خپلوانو ته یې ووېل چې د خلکو له منځ څخه ځان وباسئ ګنې نور تاوان به هم درکوو، چې موږ ته معلومه شوه. بیا مو له خپلو ملګرو سره دا فیصله وکړه چې اعلان به کوو چې بیا دې په ټول ملک کې لاریونونه وشي او په خصوصي توګه پر کراچۍ پرېس کلب باندې، بیا تاسو ولیدل چې د جنوري په ۱۸مه نېټه د پاکستان په ټولو ښارونو کې لاریونونه وشول او د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول ولوباوه، ځکه چې هغه وخت پښتون تحفظ مومنټ نه و، د دې ګوند غړو ته آفرین وایم ورسره د عوامي نېشنل ګوند د NYO هم د فدا کاکړ تر حده په مرسته راسره وه

د یو شاعر شعر راته په یادشو چې
د ډار په ښار کې به ښاغي ښاغي لهجه عامه کړم
ره به قیصې وکړمه داسې چې قیصه عامه کړم

خبره تر بین المللي رسنیو ورسېده د خلکو په زړونو کې هغه ډار او وېره ختمه شوه، چې کلونه کلونه یې درلوده

په سبا ماسپښین د جمعې له لمانځه وروسته د جنوري پر ۱۹مه نېټه په سهراب ګوټ کې ډېر پراخ لاریون وشو، چې ډېرګې شمېر پښتنو په کې ګډون وکړ او پاکستاني میډیا هم راغلې وه ماښام د تعزیتي کېمپ لګولو اعلان وشو او هم په دغې شپه پاکستاني میډیا زموږ ملاتړ وکړو، خصوصاً جیو نیوز، شاه زېب خانزاده خانګړی راپور خپور کړ، په دا ستا تعزیتي کېمپ د کرېښ پښتون جرګې په نامه جوړ شو، راوانور له خپلې دندې وګواښل شو، دغه کېمپ په سهراب ګوټ کې د لوېې لارې تر څنګ په ډېره سوله ییزه طریقه ۱۲ ورځې فعالیت درلود د نقیب شهید پلار محمد خان کاکا به له قبایلي مشرانو سره ناست و او د هرې سیاسي پارټۍ مشران به راتلل او له موږ سره به یې غمرازي وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپینو خلکو وژلې په سختو ټکو وغندل شوې، په ریښتیا هم دا یو بل موږ و، چې کله د لر او بر پښتون اوغان نواب محمد ایاز خان جوګېزی صیب، د پښتون قامي جرګې کنوېنر، د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر محمود خان اڅکزي پیغام یې راوړی او دلته یې پښتنو ته ډېرې په زړه پورې خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق او د عوامي نېشنل ګوند میا افتخار حسین، سنیټر شاهي سید د فاټا مشران او ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې کېمپ خرڅ مسعود قبیلې ورکړ، لس میلیونه کالداري چنده یې سره را جمع کړه، په دې تحریک کې له موږ سره یو

اردو ویونکي تر ځوان جبران ناصر ملګری و، جبران ناصر وکیل دی او د بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي، دغه تعزیتي کېمپ ته منظور پښتین هم د یو عام ځوان په توګه راغلی و، د خبرو وخت مو ورکړ، ښې خبرې یې وکړې، زما په ژوندي ځل لېدل ورسره وشول، ډېر یې متاثر کړم، د نقیب الله شهید فاتحې ته د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ چېرمین ملي مشر محمود خان اڅکزي راغی او د هر رنګه ملاتړ ډاډ یې ورکړ، او موږ ته یې داسې ووېل چې خپل شخصي کارونه پرېږدئ او ټول په دغه کار پسې ودرېږئ، کور یې ودان

له هغه وروسته د پاکستان په ستره محکمه سپریم کورټ کې د نقیب شهید کېس داخل شو، د پولیسو د آئي جي په سرپراهۍ کې یو تفتیشي ټیم جوړ شو، قانوني کاروايي شروع شوه، د نقیب الله شهید په خلاف ټول الزامونه دروغ شول، راؤانور د ۴۴۴ انسانانو قاتل ثابت، او غلی شو، سپریم کورټ د نیولو حکم وکړ، خو راوانور د ډېرو زورورو په لاس کې و، له دې ځایه منظور پښتین بېرته وزیرستان ته لاړ، هلته یې د مسعود تحفظ مومنټ په نامه خلک او ځوانان سره راغونډ کړل، نو ته راغی دانه یې طاقت نور هم سېوا شو، وروسته پښتون ته لاړ، له دې ځایه بیخي زیات پښتانه ورسره ملګري شول، چې په همدې سره د پښتون لانګ مارچ پیل او د اسلام اباد پر خوا روان شو، هلته پښتون پرلت پیل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنیو له راپور ورکولو څخه لاس واخیست او موږ په همدې وخت کې سوشیل میډیا مجبور شوو، چې تر اوسه پورې ځوانانو پر فیس بوک او ټویټر خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام اباد پرلت ته ټول سیاسي مشران ورغلل، چې اسفندیار ولي خان او محمود خان اڅکزی هم په کې وو، ولس ته یې وساوې وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار یې د ځان وګڼلو، دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټویټ چې څومره تعریف یې وکړم کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د پښتنو اوافغانانو لاریونونه چې موږ ته یې په صحیح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلت د فبروري تر ۹مې نېټې پورې دوام وکړ، بیا د پاکستان لومړي وزیر شاهد خاقان عباسي پرلت کوونکي د منظور پښتین په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه یې ورسره وکړه چې ستاسو ټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلت ختم کړئ

منظور پښتین

منظور پښتین پرلت ختم نه کړ؛ بلکې یوه میاشت یې وخت اوه، چې په دا یوه میاشت کې به موږ په ټوله پښتونخوا کې جلسې او مظاهرې وکړو، پښتون ولس به له خانه سره ملګري کړو، ځکه چې دوی خو دا کار یوازې د مسعودو او قبایلو لپاره روان کړی و، نو مسعود تحفظ مومنټ په پښتون تحفظ مومنټ بدل شو، موځې نورې هم پراخې شوې، ځکه چې پښتانه وایي د قام ناتار په قام راګرځي، او منظور پښتین لومړۍ چیغه په جنوبي پښتونخوا کې وکړه، صلح شېراني درازنده استقبالیه جلسه، د مارچ په نهمه نېټه د ژوب ولسوالۍ پراخه جلسه، په سبایې به کلا سیف الله کې لویه جلسه او هم په دغه ورځ د پښین ولسوالۍ په خانوزي ښار کې جلسه، په ۱۱مه نېټه د جنوبي پښتونخوا ستر مرکزي ښار کوټه کې لویه جلسه او د راروانې میاشتې یعنې د اپریل پر ۸مه نېټه د لوی افغانستان د ژمي په پایتخت پېښور کې یوه لویه جلسه کېږي، د پاکستان په تاریخ کې په لومړي ځل په ۵۳ ښارونو کې په یوه ورځ لاریونونه او احتجاجونه وشول، زموږ غوښتنه دا وه چې د پاکستان حکومت دې د پښتون تحفظ مومنټ ټول نیول شوي کارکوونکي نه نګوي، لکه سردار عارف وزیر، ډاکټر شفیع مسعود او صادق اڅکزی دې

منظور پښتین

خوشې کړي، همدارنګه د ژوب، کلا سیف الله او کوټې د کېدونکې جلسې کې شوې غیر قانوني FIRs دې ختم کړل شي، اوس دا تحریک مخ په وړاندې روان دی، که د پاکستان چلوونکو د عقل له بوټې څخه کار وانه خیست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان تمام شي او دوی به په نړیواله کچه نور هم ډاټې راشي، دا خبره خو تر لمر سپینه ده چې د ظالم او مظلوم په جنګ کې بریالیتوب همېشه د مظلوم وي، نو دا جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه مظلوم یو

زموږ د تحریک یوه بله مهمه برخه د پښتون مترقي لیکوال ادبي ټولنې ډېره اسماعیل خان څانګې په پښتون لانګ مارچ کې ډېر ښه رول وو، د ملګري شوکت عزیز وزیر ترانه «دا څنګه ازادي ده» باندې پښتون پرلت ته یو نوې انرژي وبخښله

انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي آزادي

موږ پښتون مترقي لیکوال ادبي ټولنې ته افرین وایو

د نقیب شهید ذاتي ژوند:

نقیب الله د منځني پښتونخوا «فاټا» جنوبي وزیرستان مکین اوسېدونکی و، په قام مسید «محسود» و، د پلار نوم یې محمد خان مسید دی، یو بل ورور چې تر نقیب الله مشر، فرید الله نومېږي او په عربو کې په مزدورۍ بوخت وي، نقیب الله خپلې مورکې نسیم الله بللو، د نقیب الله واده شوی و، دوې لوڼې او یو زوی هم لري، نقیب الله ډېر امن خوښونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و، په خپل ژوند کې یې د ښو جامو، انځورونو، مېنو ځوانانو انځورګرۍ سره ډېره مینه درلوده، فیس بوک یې په ډېر تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالوور لري، دلته په کراچۍ کې له تېرو اتو کلونو راهیسې په مزدورۍ بوخت و، د هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر ملاقاتونه شوي دي، یو ورځ یې ډېرې قیمتي راته وکړې د کاروبار په اړوند یې راته ووېل چې نقیب الله خوږ سړی و، پلار یې ویل چې نقیب الله مې ډېر نه نګولو، چې څه یې راوړو مابه ورته ووېل صحیح ده، بیا یې یوه ورځ راته ووېل چې لاکه زه به د کپړو دکان راوباسم په مزدورۍ کې بچت نشته بیا څه پیسې ما ورکړې او څه بیا فرید الله ورته رالېږلې وې، دوکان یې خلاص کړ، میاشت یې نه وه پوره شوې چې تورمخي راغلل، له ځان سره یې یوړ او مړی یې د نورو په اوږو کورته راغی

محمد خان کاکا ډېر باغلي قبایلي مشر او غیرتي پښتون دی، ملکل لکه د مشال خان او ملالې یوسفزۍ پلارونه

الله دې دغولو لر او برو پښتنو په سینه کې سوله راولي

نوټ: دغه لیکنه په نننۍ افغانستان اوونیزې کې هم چاپ شوې ده

علامه سیدجمال الدین افغان دختیځې نړۍ ځلانده ستوري...

دا زما د کالیو صندوق دی. ...!

ترکي دولت سید ته د ښوونې او روزنې په وزارت کې د استاذ منصب ورکړ، مصاحفین یې وایي: «سید مجرد و، عفیف النفسه و، لمونځ ګذاره و، او تل به په اوداسه ګرځېده، لږ خوب یې کاوه، په ورځ کې یې یوازې یو ځل خوراک کاوه، قوي او چټکه حافظه یې درلوده او په استدلال به یې خبرې کولې» خو د نورو دولتي حسودو او بخیلو اراکینو د منفي تبلیغ له کبله یې یو ډول نظر بند ژوند کولو کوم وخت، چې د ایران پاچا ناصر الدین شاه د سید د یوه زده کوونکي میرزای کرماني په واسطه په قم کې ووژل شو، د سید موقعیت په ترکیه کې نور هم ورپسې کړکېچن شو او ژوند یې دیو بندي په شان تېرېده. هغه وو، چې د ۱۲۷۶ل (۱۸۹۷ز) کلونو ترمنځ د کب میاشتې په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عمر د سرطان د مرض له کبله یې ځان حق ته وسپاره، لیکن یو شمېر خلکو عقیده لرله، چې سید ته یې زهر ورکړل او شهید یې کړ او د ترکیې داستانبول د مشایخو په هدیره کې خاورو ته وسپارل شو اروا یې دې تل ښاده اوښاده وي او لوی الله دې پخپلو پیروانو کې وشمېري افغان شاهي دولت د ۱۳۲۷ل کال د تلې میاشتې پر اتلسمه د سید مړی له ترکیې څخه خپل ګران وطن افغانستان ته را راووړ او په درنښت سره یې د کابل په پوهنتون کې خاورو ته وسپاره. محمود خان طرزي په خپل کتاب کې لیکي: «علامه سید جمال الدین افغان د عرفان یو کان یا معدن و، هغه اووه میاشتې، چې ما له سید سره تېرې کړې، داویاوو کلونو سیاحت ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ ګران محمود خان وه، چې شهزاده امان الله خان ته یې د سید افکار تشریح کړل او غازي امان الله خان یې دې ته وهڅاوه چې تېري کوونکي انګریز ته برېښنده توره په لاس ورکړي ورو وځي، او مبارزه ورسره وکړي او د خپل هېواد سیاسي آزادي ورنه واخلي، نوځکه دا ویلای شو چې د تاریخي افغانستان د استقلال متفکر علامه محمود خان طرزي او د استقلال ګټونکي اعلیحضرت غازي امیر امان الله خان نواره د سید شاګردان او په ۱۹۱۹ز کال کې د افغانستان آزادي دعلامه سیدجمال الدین افغان دفکري ژورښت او په واقعیت کې د ملي مبارز سید جمال د دوو شاګردانو تبلیغاتي مبارزې په پایله کې په لاس راغلې ده

دعلامه سیدجمال الدین افغان په اړه له پاڼو واقعیتونو څخه دالېږګې چې هغه دافغانستان دډېرو زړه ورو، روڼ آندو، علمي، ملي، سیاسي او ویاړلو شخصیتونو له ډلې څخه ګڼل کېږي

او خپل ګران هېواد افغانستان او خلکوته یې ستروویاړونه په برخه کړي او نه یوازې یې په افغانستان، بلکې دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم دنړۍ دخپلاکګرو، ښکیلاکګرو، نیواکګرو او استعمارګرو ګروخواکونو پرضد دخلکو دازادۍ غوښتنې، اسلام پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات پرزېالو څپو او خوځښتو راوستل او په دې برخه کې یې دخلکو دویښولو او پوهولو لپاره زښتنې خدمتونه سرته ورسول چې خلک یې تل ویاړي لکه چې دافغانستان مشهور شاعر ګل پاچاه الفت افغانستان ته له ترکیې څخه دعلامه سیدجمال الدین افغان دجنازې د راوړلو پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې څه ښه ویلي دي

یې حسابه ځاځکې توی په بحروبرشي
له تکونو کروړونو یو ګوهرشي
سیندې راوړې ډېر زامن ډېر اولادونه
یو پادوه یې افلاطون او سکندر شي
ډېر پوهان ورته سرټیټ په شاګردۍ کړي
ډېر شاهان یې په تعظیم مخې ته ورشي
هې نوم هې نشان یې شي په برخه
چې لوی فخر دملت او خپل تېرشي

دختیځې نړۍ نابغه او دعمل او نظراسلامي فیلسوف علامه سید جمال الدین افغان په دې نړۍ کې داستعماري واکمنۍ په دوره کې زموږ ددغې ادعا ثبوت یوسل ژوندی مثال دی چې دنړۍ ښکېلاکګرو زېښاکګرو، نیواکګرو او استعمارګرو ځواکونو دافغانستان دحماسه زېږوونکې او هستوونکې هېواد دوښتنو خدمتګارانو او واقعي بچیانو دېښو غورځولو او بدنامولو لپاره نه راز راز شوموتوطیو او پاروونکو تبلیغاتي وسیلو څخه تل کار اخیستی دی او تل به یې یاد دکاغذ پرمخ باقي پاتي وي

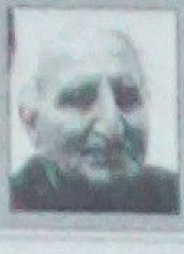

ادب، تاریخ او فولکلور

پر توري کرښې، سپيني خبري

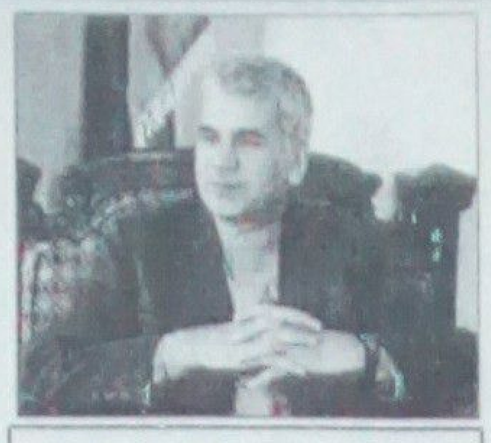

پوهاند اسمعیل یون

دوهمه او وروستی برخه

له نن څخه یوه نیمه پېړۍ دمخه لا انګرېزان دې ته متوجه وو، چې روسان به پر افغانستان یرغل کوي، نو ځکه خو د هند وایسرای (جان لاورېنس)، د دې شونتیا په اړه، چې روسیه به پر افغانستان یرغل کوي، ځان به هند ته رسوي، ویلي وو ((یرغلګر چې هغوی لوی ګامونه واخلي او وړاندې ولاړ شي، د اباسین او اکسوس تر منځ ولوېږي، یرغلګر چې څوی خپله لاره ووهي، دښمنو هېوادونو پر لور، هغه هېوادونه چې متعصب او زوور نفوس لري، چېرته چې په هر میل کې یوه نه ماتېدونکې ځنګه راځي، دوی مجبور دي چې مقاومت وکړي، هغوی به ډېر خواک له لاسه ورکړي، بیا به له ستړیو پیاده وو، ماتو سپرو او له عیبونو ډک توپچي نظام سره ځنګه هند ولیږي.))

امریکایان، چې دلته په پیل کې به ډېر غرور راغلل اوس په خپه کې نیتي دي، د پاکستان د نه مهار له امله له سختو ستونزو سره مخ دي او د ماتي امکان یې ډېر دی.

لیکوال د نورو لیکوالو په شان ((افغانستان د امپراتوریو هدیره)) ګڼلي ده.

ډیورنډ کرښه لیکوال په خپل اثر کې ګڼ شمېر داسې دلایل راوړي، چې د هغو له هر اړخیز تحلیل وروسته سړی دې نتیجې ته رسېدلای شي چې دا کرښه په چل، مهارت او یا هم د امیر د ناجوړتیا په حالت کې پرې لاسلیک شوې ده. لاسلیک هم پر بل کاغذ شوی او اصلي متن امیر ته نه دی وړاندې شوی. تیمور ډیورنډ او امیر عبدالرحمن خان، چې دواړه په فارسي ژبه پوهېدل او له مخکښي لفظ سره سم متن باید په همدې ژبه ترتیب شوی وای، خو ډیورنډ امیر ته یوازې انګرېزي متن ښکاره کړی، چې امیر پرې نه پوهېده او نه هم پر دې مهال له امیر سره د ژباړن او درېمګړي په توګه څوک موجود و. یوازینی کس چې د پردې تر شا ناست و او بادښتونه یې اخیستل، هغه هم میر سلطان محمد خان و، چې په خپله پنجابي او ویل کېږي چې د انګرېزانو جاسوس هم و. لیکوال د ډیورنډ د هوکړه لیک په برخه کې د درېو کسانو رول ډېر مهم ګڼي، چې یو انګرېز جاسوس (سالتریس) بل تیمور ډیورنډ او درېیم

ډاکټر (هېملټون) چې ټول انګرېزان وو لیکوال ډېر داسې دلایل راوړي، چې امیر دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن یې له لاسه ورکړی او د هډوکو په درد اخته و، هره دویمه خبره پرې بده لګېده. لیکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امیر د خپل حاکمیت لپاره په کور دننه ورې ورې سرداری ختمې کړې، د خپل حاکمیت ساحه یې پراخه کړه، څنګه دې ته حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې یوه برخه پردیو ته وبښي، همدغه پوښتنه یې چې د کتاب په پیل کې مطرح کړې وه، په وروسته برخو کې یې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي

له هوکړه لیک وروسته حالت: لیکوال پر دې ټینګار کوي چې دا هوکړه لیک هېڅکله هم د پولو د تثبیت لپاره نه و برابر شوی، نه د انګرېزانو امپراتورۍ دا غوښتل او نه امیر، ځکه انګرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بیا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په

دي تړون او تړې وروسته ټولو اسنادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برتانوي هند سره د دې خمکو د الحاق مسئله ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لوړپو وزیرانو، ډېرینو چارو وزیرانو، خینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي لیکوال وایي چې کله هم د تزاري روسیې او افغانانو تر منځ پولې تثبیت شوې او همدې انګرېزانو په کې

حضور درلود، نو بیا تر نه پورې هېڅکله هم کوم لوړي د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له (۱۸۹۳م) کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې خو خله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او یوازې د برتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ یا اغېزې موقته ساحه په ګوته کوي

سر ویلیم کېر فراسر ټایټلر وایي ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او تګلارې له مخې بې سطقه ښکاري))

لویس دوپرې وایي ((دا د یوې مصنوعي کرښې تر ټولو ښه انځور دی چې یوه کلتوري سیمه سره بېلوي))

د برتانیا د کورنیو چارو پخوانی وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر (هربرټ اسکویت) وایي: ((دا قوانین ټول نړیوال اصول، ټولیز عدالت او ټولیز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسمیت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده اېښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی. کله چې پاکستان د یوه لوی دولت په توګه ظهور کاوه، نو هغه یوه اووني دمخه افغانستان برتانوي هند ته په رسمي ډول احتیاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برتانوي هند تر کنټرول لاندې پښتنو لپاره باید د ټولپوښتنې خانګړی صندوق

کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که بېرته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماتانو اووه ورځې په متواتر ډول په لندن کې د برتانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د بېرته الحاق غوښتنه وکړه. انګرېزانو

وویل چې پاکستان د برتانیا خاپاستی دی، افغانانو ورته وویل چې پاکستان خو له هند څخه راجلا شوی، نه دا چې هند له پاکستانه رابېل شوی، خو که ستاسو خاپاستی وی، نو باید هغه ستاسو وارث هم وي او ستاسې پورونه هم پرې کړي، اوس خو د برتانیا پورونه هندوستان پرې کړې، نه پاکستان. افغانستان په ملګرو ملتونو کې د پاکستان د غړیتوب پر غوښتنه هم اعتراض وکړ، ملګرو ملتونو په پیل کې ځکه د پاکستان غړیتوب ونه مانه چې هغه د چا وارث نه و، پاکستان نه یې وویل چې تاسو د یوه نوي دولت په توګه غړیتوب ترلاسه کولای شئ، خو نه د کوم بل دولت د وارث په توګه، نو څوک چې د یو چا د وراثت دعوه له لاسه ورکړي، له هغه سره د کوم تړون په باب ولې بحث وشي؟ لیکوال وایي چې د افغانانو له فعالې ډیپلوماسۍ سره سره بیا هم د پښتنو برخلیک د پاکستان لاس ته پرېوت دی په دې برخه کې د ټولو هغو اشخاصو او حکومتونو نومونه اخلي چې په دې سلسله کې

ګرم دي، لکه جواهر لعل نهرو، اولف کایرو، حاج میرزا، لیاقت علي خان، د برتانیا حکومت او نور...

د ډیورنډ عمیرې حل لارې لیکوال خپل اثر له یوه هدفمن مسره پیل کړی او پر یوه هدفمن او هیله من بهیر یې پای ته رسولی دی. لیکوال د یوې نتیجې په توګه وایي چې د افغان عمیرې د دومره اوږدوالي یو اساسي علت ډیورنډ کرښه ده، که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لویې لوبې ډګر نه وای. په افغانستان کې به جګړې نه وای، افراطیت به نه وای، د روسانو او امریکایانو یرغلونو ته به زمینه نه برابرېده او د نړۍ ګڼ شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راتلاه کېدل. دی وایي چې په سیمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پیله یې د ځمکښوونې ستراتېژي درلوده، دی وایي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځیانو پر پښتنو کړي، هېڅ یرغلګر نه دي ترسره کړي. لیکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د ځمکښوونې شوق لري، د هند او افغانستان پراخې ځمکې یې لاندې کړې دي، بیا وایي ((تر هغه پورې چې پاکستان له ځمکني پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبیعي ثبات نه راځي. دی د پېړیو

په اوږدو کې (آمو) او (اباسین) د افغانانو طبیعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي. دی په دې برخه کې د برتانویانو ډېر اعترافات هم یادوي، لکه یو برتانوي جنرال سرجیمز کوټران چې ویلي وو ((زموږ د امپراتورۍ طبیعي پوله اباسین دی چې بل څوک یې د نیولو جرئت هم نه شي کولای.)) لیکوال وایي د خاورې همدې بېلتون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سیمه ییزه او نړیواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي. دی په دې نظر دی چې نړیوال زبرځواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امریکا ورځ تر بلې پخوانی زور او ځواک له لاسه ورکوي، چین او روسیه په سیمه ییزه او نړیواله کچه د دوو نویو زبرځواکونو په توګه راڅرګندېږي

لیکوال په دې خبره هم حواښنی ښکاره کوي چې د پښتنو په باب په حپله د دوی له خوا ډېر کم آثار لیکل شوي او هغه هم اکثره بېرته له منځه تللي دي او د بهرنیو له خوا چې کوم آثار لیکل شوي، اکثره یې فلتر شوي او د هغو دګټو انځورونه کوي. راجیف دوګرا د طالبانو پر وړاندې له امریکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امریکا یوه غټه تېروتنه ګڼي چې پاکستان ته د یو ستراتېژیک ملګرې په سترګه ګوري. لیکوال امریکا ته یادونه کوي چې پاکستان له امریکا سره کټ مټ همغه لوبه کوي چې له پخواني شوروي اتحاد سره یې کړې وه. د پاکستان پوځیان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ یو ستر زبرځواک دلته مات کړی او اوس د بل ستر زبرځواک نوبت دی. لیکوال د افغانستان د حقوقي داعیې لپاره ټول مستدلل دلایل راوړي، د هغو په پای کې د خپلو خبرو د نچوړ په توګه د دې یادونه کوي چې د دې ټولو دلایلو پربنا هله ممکنه ده چې یو قوي او غښتلی افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بیا هغه وخت ممکن دي چې ډیورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبیعي پولو ته ورسېږي

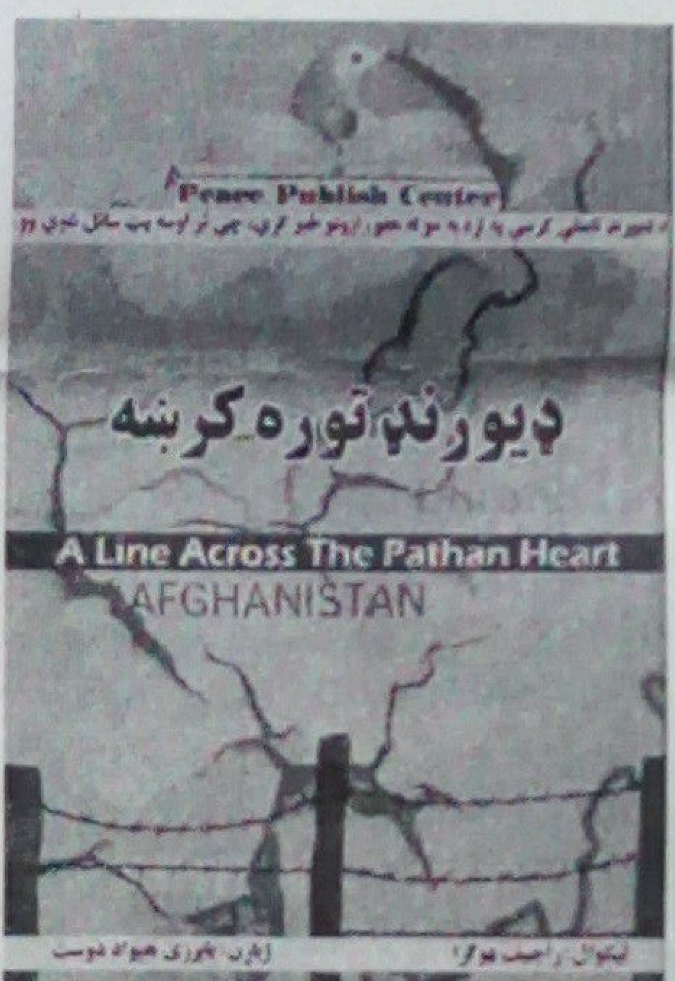

مکثی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده، لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظربه مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه های متفاوت نیزبوجود آمده است. درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی، انگلیسی، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشند، ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشند که ازجمله یکی زبان (دری افغانی)

را زاده زبان فارسی میدانند، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتائید نا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی، جای گرفت. نفوذ فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکې حتی درسطح آکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادبیان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باورآماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بازگو کنند و ترکیب این کلمه هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان

میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری اززمان آریایی ها درافغانستان، ایران و ماورا النهرمتکلمین زیادی داشت ویک زبان باستانی است، به هرصورت درمورد چگونگی زبان دری، به جستجو گردآوری ومقدمه محترم مصطفی «عمرزی» کتابی بنام (دری افغانی) تهیه وترتیب گردیده که درآن در ۲۷ عنوان و ۲۲۲ صفحه پیشینه و تمام سرگذشت زبان دری تسجیل گردیده است که به اندازه کافی درمورد زبان دری افغانی آموزنده میباشد، درین کتاب زبان دری افغانی اززبان فارسی کنونی یک زبان کاملاً جدا و مستقل قلمداد گردیده و اطلاق نام فارسی به دری یک غلط محض خوانده شده است زیرا ایرانیان که دایم خودرا در تمام مسایل آقایون معرفی میدارند زبان دری

قرار داد، در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارس زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا خدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهند و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند کتاب سودمند دری افغانی یا پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمرزی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد. این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

د پښتو قاموس څرنګوالی

دریمه او وروستی برخه

عبدالکریم (رحیمي)

دلته مصدر ښودل شوی چې لازم فعلونه نړي، اخیستل کېږي، خو زماني فعلونه یې له متعدي فعلونه سره ښودلي، چې مصدر یې تصمیول دی

لومړی دا چې که چېرې په پښتو ژبه کې له یو مصدر څخه د بېلابېلو

زمانو د فعلونو اخیستنه کومه خانګړې قاعده نړي او د قاموس په لومړیو پاڼو کې د ګرامر په برخه کې تشریح شي، بیا یې په قاموس کې یوازې د مصدر پر مدخل بسنه هم کېدای شي او یوازې له هغو مصدرونو سره دې اخیستل شوي فعلونه ولیکل شي چې ورڅخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه قاعده ونه لري دوهم دا چې ولې یوازې دا دوې حالته لیکل شوي حال دا چې له یو مصدر

څخه د نورو زمانو فعلونه هم اخیستل کېږي لکه

نړدې تېره - کړنګولی یې دی،
لرې تېره - کړنګولی یې و،

تېره روانه - کړنګاوه یې،
راتلونکې روانه - کړنګوي به یې،
نږدې راتلونکې - کړنګولی به یې وي. دریم ولې له ځینو سره لیکل شوي او له ځینو سره نه؟ که د دوی لیکل اړین بلل کېږي، نو بیا کېدای شوای د فرعي مدخل په ډول تر اصلي مدخل لاندې په یوه لیکه کې لیکل شوي وای. د دې پر ځای چې د پاڼې ډېرې لیکلې وړاندې ډکې شي او د قاموس حجم ډېر شي همدې ته ورته له یو مصدر

څخه فاعلي یا مفعولي اخیستل شوي نوم یا صفت ته بېل مدخلونه ورکړ شوي کرپابول مص. مت ته په همانیزه کلیمو دوې لیکې ډکې شوې او بیا بل ځای کرپابوونکی فا، نړ، م په همانیزه کلیمو مانا شوی دا کېدای شوای له کرپابول څخه وروسته د فرعي مدخل په ډول یوازې له ګرامري خانګړتیاوو سره یې لیکل شوی وای لکه

کرپابول مص. مت
۱. اړول، محتاجول
۲. ځنډول
۳. بېکاره کول کرپابوونکی فا، نړ، م

په پای کې د ښاغلي اسدالله غضنفر

خبره د قاموس جوړونه ډېر ستونزمن کار دی او نیوکې آسانه که چېرې له داسې تېروتنو سره سره

چې پښتو ژبې ته زیانمنې نه وي، یو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره یې تړاو نه درلود او خپل شخصي وخت او پانګه یې د داسې قاموس په جوړولو کې لګولې وای، دا به کوزوداني ورته ویلې وای، خو دغه قاموس خوارلس زیوهانو لیکلي چې راز راز علمي القاب لري او د هېواد په کچه د علومو اکاډمۍ له خوا څېړو شوی دغو پوهانو به خپل څومره سرکاري یا رسمي وخت د دې پر

لیکلو لګېر کړی وي او څومره تنخواوې به یې اخیستې وي، خو سوه چاپنکې چای او څومره پتاسې به یې چیچلې وي، خو د دې په بدل کې یې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نیولې تر وروستۍ پورې

له هر راز غلطیو څخه ډک یو پښتو تشریحي قاموس نه، بلکې د یو نیمګړې ځای دایرةالمعارف سربېره، د پښتو ژبې د ګړدودونو او بېلابېلو ژبو همانیزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لا کمرړولو لپاره ډېر اغېزمن دی او کار اخیستونکی یې نه یوازې سړی، بلکې سرېدال هم شي هیله لرم چې نوی پښتو تشریحي قاموس دغې ستونزې او تېروتنې ونه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لويو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

ګل آغا احمدي

د افغانستان په سياسي بهير کې د ښځو ګډون ډېرې هڅې او ننګې لري او تر دې مهاله هڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي شوس په تناسب په سياسي بهيرونو کې په نظر کې نه دی نيول شوی او افغان ټولنه يوه نارينه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاريخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی. په دې ډول چې يو شمېر حاکمانو او سياسي رژيمونو افغان ښځو ته په سياسي بهيرونو کې سمبوليک استازيتوب ورکړی او د ښځو د حقوقو څينې برخې يې په رسميت پېژندلې دي. دغې کټګورۍ حاکمانو د ښځو حقونو ته درناوی ځرګند کړی او د دوی حضور په سياسي صحنه او لويو جرګو کې ضروري ګڼلی، خو د دې برعکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظيمونو، جنګي ډلو، رژيمونو، يا خوځښتونو د هېواد په سياسي بهير او لويو مجلسونو کې افغان ښځې په جوړښته توګه له سياسي او ټولنيزو حقونو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسميت نه پېژني او د مختلفو دلايلو له مخې يې افغان ښځې په سياسي محافلو کې له برخې اخيستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړۍ کټګورۍ دمشرانو او رژيمونو له خوا د افغانستان په

استازيتوب د ځرګندولو په موخه يې هغوی ته په لويو جرګو کې برخه ورکول يو دوګوځولی چې په دې ليکنه کې به يې يادونه وشي.

د غازي امان الله خان د وخت لويه جرګه

د غازي امان الله خان دواکمنۍ پرمهال لويه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمريز کال يې د افغانستان د عاليه دولت د اساسي نظامنامې، په نامه د افغانستان د دولت لومړنی اساسي قانون تصويب کړ، د وخت د پاچاه اعليحضرت غازي امان الله خان د مېرمن ملکې ثريا په ګډون يو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو

پاچاه اعليحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا واکمنۍ وه، د يوې لويې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصويب شو. په دغې لويه جرګه کې چې د غړو شمېر يې ۴۵۲ تنه وو، ۶ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر

بنسټ يکې ګډون کړی و، چې ۲ يې د مشورتي کميسيون د غړو په توګه او ۴ يې د انتصابي غړو له جملې څخه وې

د محمد داودخان د وخت لويه جرګه:

د افغانستان د لومړني جمهور رييس شهيد سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژيم په لويه جرګه کې ۱۲ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمريز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر يې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داودخان يې د جمهور رييس په توګه تاييد کړ

د ببرک کارمل او نجيب الله د وخت لويې جرګې: هغه لويې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د ببرک کارمل او ډاکټر نجيب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د آغلې ثريا پرليکا په وينا په يادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو يوه برخه يې ښځينه وو تشکيلوله. بايد ووېل شي چې آغلې ثريا پرليکا هغه مهال د افغانستان د خلق ديموکراتيک ګوند په ښځينه څانګه کې يوه فعاله

غړې وه. دغه خبره د بي بي سي راډيو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشيف کې ثبت ده

د مجاهدينو او طالبانو د وخت غونډې د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر ديني او ټولنيزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمريز کال پورې مجاهدينو او بيا طالبانو د هېواد د ننه يا بهر جوړې کړې دي، د لويې جرګې نوم نه دی ورکړ شوی او په هغو کې د ښځينه وو ګډون اندازه صفر وه. همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د مخه د مجاهدينو د تنظيمونو په هر ډول سياسي، تعليمي، اجتماعي او هراړخيزو فعاليتونو کې د ښځينه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور نه يې په خپلو فعاليتونو کې هيڅ ډول ځای نه و، ورکړی. کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمريز کال په کابل کې د ارواښاد حضرت صبغت الله مجددي او شهيد برهان الدين رباني په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدينو د خپلو ډلو واکمني پيل شوه نو ورسره سم په کابل او خپلو ولايتونو کې د جهادي تنظيمونو خپلمنځي کورنيو جګړو زور و نيو،

چې بيا هم ښځينه وو نه د هېواد په سياسي او اجتماعي نظام کې مناسب ځای نه و، له سياسي او ټولنيزو چارو څخه محرومې شوې په روانو چارو کې يې د حضور او ونډې مخه ډب شوه. طالبانو هم په خپلو ليکو او فعاليتونو کې د ښځينه وو د حضور لپاره هيڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمريز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمنۍ په کابل کې پيل شوه نو ورسره سم يې نه ټولو دولتي او تعليمي ادارو څخه د ښځينه کارمندانو، ښوونکو، محصلينو او زده کوونکو حضور په

سيستماتيک او رسمي ډول ختم کړ

د حامد کرزي د وخت لويې جرګې: له ۱۳۸۱ هجري لمريز کال وروسته په افغانستان کې د جوړو شويو او لويو جرګو په بهيرونو کې د ښځينه وو ګډون په دې ډول دی

۱ بېړنۍ لويه جرګه چې په ۱۳۸۱ هجري لمريز کال د ۱۵۰۱ کسانو په ګډون په کابل کې جوړه شوه، د ښځينه غړو شمېر يې ۱۶۰ کسانو ته رسېده. د دې جرګې د جوړېدو په کميسيون کې ۵ ښځو غړيتوب درلود. د جرګې مشر ښاغلي محمد اسماعيل قاسميار غوره شو او آغلې سيما ثمر يې د لومړۍ مرستيالې په توګه وټاکل شوه

۲ د اساسي قانون لويه جرګه چې په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړي يې درلودل چې ۱۰۰ يا ۲۰ سلنه يې ښځينه غړو تشکيلول

۳ د افغانستان او پاکستان تر منځ د امن سيمه ييزه جرګه چې په ۱۳۸۶ هجري لمريز کال په کابل کې د لويې جرګې په خيمه کې جوړه شوې وه، له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو، چې د دواړو هېوادونو په غړو کې يو شمېر ښځينه غړې هم وې

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمريز کال په کابل کې د لويې جرګې په خيمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې

کړی وو، چې ۴۰۰ غړي يې ښځينه وې

۵ عنعنوي لويه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړی وو چې ۱۸ سلنه يې ښځينه غړو تشکيلوله

۶ مشورتي لويه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمريز کال په کابل کې د لويې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر يې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړي يې ښځينه وې

په ملي بنسټونو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې يو شمېر هغه سلنې يادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمريز کال وروسته د لويو جرګو په شمول په خينو ملي نهادونو کې د افغان ښځو د ګډون لپاره په نظر کې نيول شوې دي لکه

۱ په بېړنۍ لويه جرګه کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون په لويه جرګه کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري رياست، ملي شورا او ولايتي شوراګانو کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۴۰ سلنه

۵ د ولسي جرګې په وکالت کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړيتوب کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځينه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصميم نيولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتيا په سکتور کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۲ سلنه

۱۱ د امنيت په سکتور کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضايي چارو په سکتور کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلينو د سکتور په برخه کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځينه وو د ګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره يې ښځينه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمريز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دايمي استازې هم ښځه ټاکل شوې ده

اخځليکونه

۱ زنان افغان در ده سال ګذشته، ليکنه/ د افغانستان د رسنيو مرکز

۲ د افغانستان د احصاييې مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمريز کال راپور

۳ افغان، ښکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، ليکنه، ټول افغان ويب پاڼه،

۴ د ښځو چارو وزارت، برېښنا پاڼه،

۵ د ملګرو ملتونو د يونيفيم راپور

۶ بي بي سي راډيو، د پښتو او فارسي خپرونو ويب پاڼې

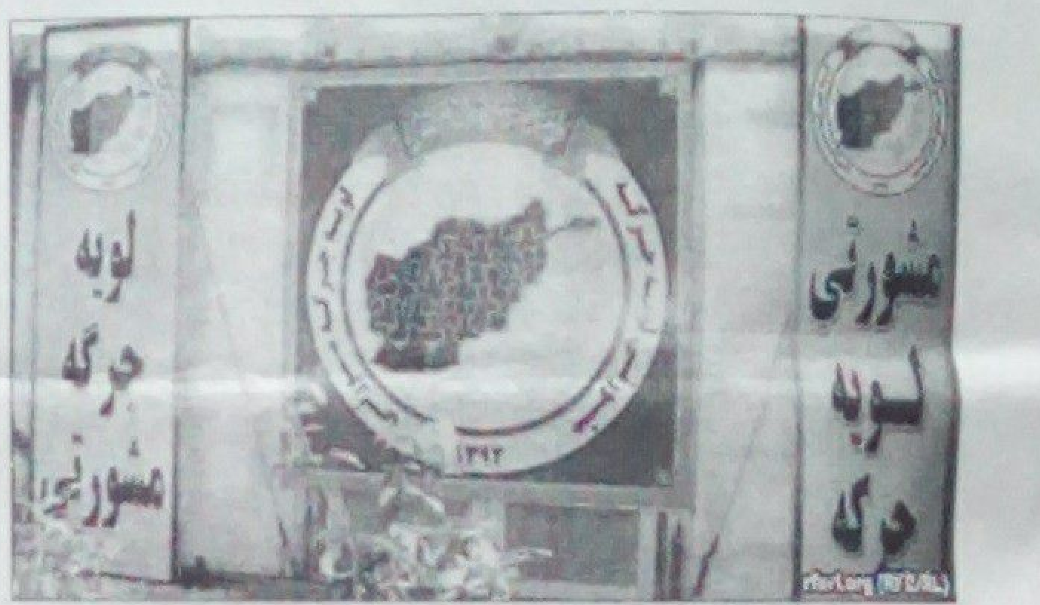

د محمد ظاهر شاه د وخت لويه جرګه: په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د سياسي بهير او په ځانګړې توګه لويو جرګو کې د مېرمنو د سمبوليک

په لغمان کې په نوي رنګ دودیزه پسرلنی مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ رياست د وري په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د روماني فضا، معطرې هوا او طبيعي مناظرو ټولنيزو چارو کې د ولسمشرۍ مابي سلاکار لعل پاچاه ازمون، دمهتر لام ښاروال لطيف الله الکوزي، ګڼ شمېر چارواکي او دي د احساساتو پر ځای هنريت ته لومړيتوب ورکړي. د لغمان والي د مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد. ده ووېل چې دا کړل د مشاعرې په بله څنډه کې، پر يوې لويې سپينې پردې، د هېواد او په ځانګړې ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي

ترخنګ، د مشاعرې دريځ او ټول چاپېريال په مصنوعي رڼاګانو سينګار و. د مېنه والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کيف لا پسې زيات کړی و. له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، ميدان وردګو، لوګر او نورو ولايتونو څخه د راغليو نوموتو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پيل شوه. د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستيال والي شهزاده مظلوميار، په علمي او سلګونه شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مينه وال د مشاعرې برخه وال وو غونډې ته د پيل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رييس فيضان الله پټان ووېل، چې سږنۍ مشاعره له نورو څخه له دې لامله برخمنه ځکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مينه والو شمېر ډېر دی او هم له په کيفي لحاظ هنري ماښام وي. ده پر ټولو شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې او دي ته ورته مشاعرې له يوې خوا د ادب د مينه والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روښنيا او د عامه اذهانو د تنوير لپاره ښې وسيلې دي. د مشاعرې لومړی شعر نوموتي شاعر، ذبيح الدين حقيار ووايه وروسته، د پردې تر شا د برمې موسيقۍ په بدرګه، ګڼ شاعران ستېج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار يې د دکلمې او ترنم په ډول پرله پسې ولوستل هستيو او مشاهيرو تصويرونه او نومونه يو په بل پسې رابښکاره کېدل. که څوک به له مشاعرې رابهر کېده، د تفريح او هنر دې منظر يې پام ازولی شو په منځ کې د لغمان تياتر د لوبغاړو له لورې د پښتو خرافاتي فلمونو پر موضوع يو تمثيل هم وړاندې شو چې ګډونوالو يې فن او هنرنمايي وستايله. مشاعره تر ماسختونه وغځېده. شاعرانو اشعار ويل، ترنمونه يې کول او ناستو مينه والو به په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا يې دا نه وه، چې دا رنګين ماښام دې هم پای ته ورسېږي. همدا چې محلي مشهور سندرغاړي پاچا خان پر ستيج رابښکاره شو، د مينه والو چکچکې شوې او د برم او رومان يوه نوې برخه پيل شوه. خان ګيې محلي سندرې ووېلې او د طبلې، ارمونيې او رباب په سر او تال کې يې د ملنګ خان، محمد نور بابا او حيا خان استاد شعرونو ته ساندګانې وکړې. د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل، خو مېلمنو او کوربنو له دې هنري ماښامه خوند واخيست چې په زړه پورې خاطرې به يې تر ډېره د هېرېدو نه وي. سمسور لغمان پسرلنۍ مشاعره يوه دوديزه مشاعره ده، چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ رياست له لورې، د دې ولايت د فرهنګيانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولايتونو له دوديزو ميلو او مشاعرو سره يې ښکاره توپيرونه دا دي چې هم فرهنګي تنوع لري او هم يې فنکاري او هنريت ځانګړی دی. نظر افغان

د هاليوود ستورې د مهاجرو په کمپ کې يوه اوونۍ تېره کړې

د هاليوود امريکايي ستورې کتي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سورې، سره يوه اوونۍ د يونان په لېسوس ټاپو کې د مهاجرو په موريا کمپ کې تېره کړې ده. همدا اوس د يونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي. هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې وليکل "زه له دې کبله مننوله يم چې له دې اغېزناکو ښځو سره د آشنايي او ګډ کار تجربه ولرم. دې وويل دغه ښځې چې په بېلابېلو پروژو کې يې ورسره همکاري کړې، ډېرې ګرانې دي. هولمز ليکلي: "د هغوی د مقاومت خواک ستيز او الهام بخښوونکی دی. دغې امريکايي هنرمندې پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې د سورې انځورونه هم خپاره کړې دي. ۱۲ کلنه لور يې د هغې او د ټام کروز د واده ثمره ده. رسنيو ويلي د دې امکان شته چې په يونان کې د مهاجرو د وضعيت په اړه يو مستند فلم جوړ شي. په يوه خپور شوي انځور کې ښوول شوي چې د نقاشۍ په يوې پروژې کې د هغې د ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم اخيستي. دا په داسې حال کې، ده چې ډېر شمېر سياستوال د مهاجرو له کېمپونو ګوښې ډکو کمپونو ته د تللو او هلته د فلم اخيستلو اجازه نه لري. همدا اوس د يونان په جنوبي ټاپوګانو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه يوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي. د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسېدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نورې يې داسې ماشومان دي چې ډېر شمېر يې تر ۱۲ کلنۍ کښته دي. له خپلو سره يې آن داسې مشران هم نه شته چې ساتنه يې وکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

د پاڼې چاروونکی: صفي الله مایار

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې دنګره چټک توپ اچوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د شل اوریزو سیالیو لیګ په نوي طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې د نړۍ له نورو ټولو لیګونو مختلف وي، په دې کې به هره لوبډله اته لوبغاړي لري، شل اوورونه به یې وي، خو هر ځل به پنځه توپه وي، په یو وایډ بوه منډه، خو په دویم وایډ شي. حمید حسن رسنیو ته وویل، چې له دې ډول کرېکټ سره به هغو لوبغاړو ته هم چانس ورکړل شي چې د شپږیزې لیګ او د افغانستان پریمیر لیګ سیالیو ته پاتې شوي

«Last man stand» یعنې وروستي لوبغاړي لوبېږي. نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه یې د جوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي. ددغه لیګ اصول او قوانین به توپ به درې منډې حسابېږي، همدا ډول که په وروستي توپ شپږه ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي په دې لیګ کې به وروستي یوازې پاتې لوبغاړي (Last man) هم توبوهنه کولای دي. د یادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د نړۍ په ۱۴ نورو هېوادونو کې هم وشي. خو ټاکل شوي چې په افغانستان کې به یې لومړۍ سیالۍ د راتلونکي جون میاشتې پرمهال وشي.

محمد نبي د ډیویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور وېکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر آباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړۍ لوبه کوله د اې بي ډېویلیئرز سترې وېکټې په شمول څلور وېکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړۍ توبوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جوني بیرسټو او ډېوېډ وارنر په زړه پورې لوبه ننداري ته وړاندې کړه دواړو لوبغاړو سلیزې ووهلې او سیالۍ لوبډلې ته یې په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۲۳۱ منډې هدف وټاکه په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي ځل په وروستي توپ وېکټه واخیسته. د دویم اور په لومړي توپ یې دویمه وېکټه واخیسته. خو په بل توپ یې هیټرک میس کړ. ډېویلیئرز چې په پړوانه کچه ستونکی توبوهونکی دی غوښتل پر محمد نبي شپږیزه ووهي، خو بولډ اوټ شواو په دریم ځل کې یې څلورمه وېکټه هم وسوځوله. چې په دې

سره یې په ۴ اوورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۴ وېکټې واخیستې، بو لوبغاړی یې رن اوټ کړ او نل یې سیم میس شو د بنګلور لوبډلې د سر هدف ښېرولو په ځواب کې د ټولو لوبغاړو په سوځېدلو یوازې ۱۰۳ منډې جوړې کړې د دوی له خوا زیاتې ۳۷ منډې ګراندهومې جوړې کړې، همدا ډول راشد خان په خپلو څلورو اوورونو کې ۲۵ منډې ورکړې ، خو په کومه وېکټه اخیستلو بریالی نه شو، خو نوموړي یو لوبغاړی رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړی جوني بیرسټو ونومول شو نوموړي د ۷ شپږو او ۱۲ څلوریزو په مرسته ۱۱۴ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې یوازې د بیرسټو منډې هم نه شوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه او سوکه توپ اچوونکي راشد خان په بیګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلېډ سټرایکرز له خوا په پرله پسې ډول په دویم وار له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی د اډلېډ سټرایکرز لوبډلې پر خپله ټوېټر پاڼه د راشد خان د غوره وېکټو اخیستلو ویډیو خپره

کړې او ویلي یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۸-۱۹م کال له ټولو ارزښتناک لوبغاړی دی. راشد خان په ۲۰۱۷-۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي ښودلې او خپلې لوبډلې او مینوالو ته یې مبارکي ویلې ، نوموړي کاږلي :

خوښ یم چې یو وار بیا د بګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سټرایکرز لپاره د کال ارزښتناک لوبغاړی غوره شوم خپل ټیم او مینوالو ته مبارکي وایم ستاسو له دعاوو او نیکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د نوموړي په مرسته د ۲۰۱۷-۱۸ بیګ باش سیالیو اتلولي خپله کړې وه، نوموړي په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې وېکټې اخیستې وې. خو په تېر پړاو کې چې نوموړي یو وار بیا له یادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړه .خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه.د بیګ باش اووم پړاو سیالیو چې

په ۲۰۱۸-۱۹ کال کې ترسره شوې دا وار د محمد نبي لوبډلې اتلولي وګټله. نوموړي د خپلې لوبډلې په ګټه د آل‌راونډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو پر راشد خان او محمد نبي سربېره سږکال په یاد لیګ کې مجیب خدران او قیس احمد هم ولوبېدل. مجیب د بریزبېن هیټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبېدل چې ښه وځلېدل.

د بولل خبر له مخې

د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سرایزرز حیدرآباد او راجستان رائلز لوبډلې مخامخ شوې چې په کې سرایزرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالۍ لوبډلې ته د ۵ وېکټو په توپیر ماتې ورکړه. د سرایزرز لوبډلې ارزښتناک لوبغاړي راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په څلورو اوورونو کې یوازې ۲۴ منډې ورکړې او د جوس بټلر مهمه وېکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري، نوموړي بټلر ته ټول لس توپونه اچولي، ۴ یې ترې منډې جوړې کړې ،خو څلور ځلې یې سوځولی دی په یاده لوبه کې لومړی د راجستان لوبډلې توبوهنه وکړه، چې د سنجو سمسون او لوبډلمشر اجنکي رهاني په مرسته یې په ټاکلو شلو اوورونو کې د ۲ لوبغاړو په سوځېدلو ۱۹۸ منډې جوړې کړې، سنجو سمسون د روان کال آی پي ایل لومړۍ سلیزه ووهله. په ځواب کې د ډېوېډ وارنر او جوني بیرسټو برق رفتار توبوهنې سرایزرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ، خو په وروستیو کې چې توبوهنه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږیزه ووهله چې لوبډلې ته یې بریا ورکړه. نوموړی په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړی هم ونومول شو تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالۍ ترسره کړې چې یوه کې یې ماتې او دویمه کې بریا خپله کړې ده. دده سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او بله کې بریا خپله کړې ده.

سپورت د انسان په بدن کې ډار او وېره کموي

حیات الله حلیم

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورت د بدن د روغتیا لپاره هغه موثره اوله اهمیته وقایه ده چې په ورښا ډول د انسان روحي اوجسمي سلامتیا برې تأمینېږي، نو په همدې خاطر ددې لپاره چې ورزشکاران ښه وهڅېږي هرهېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوړه بودجه تخصیصکوي ترڅو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد او ځان په ګټه ښه تمرین وکړي اوبیا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې وروسته پاتې نه شي، نړیوالې ورزشي سیالی د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري، څکه (آنلاین) د رسنیو له لارې خپرېږي اوپه میلیونونو کسان یې تماشا کوي، ګټونکي یې په لوړه کچه نازول کېږي او بایلونکي لا ډېرتمرین ته هڅول کېږي، خو په حقیقت کې ورزش ددوو موخو لومړی د بدني دقوي کېدنو، بنې روغتیا، روحي او ذهني تسکین ، دوهم په ملي اونړیوالوورزشي سیالیو کې د ګټون او بري ځلېدونه موخه ترسره کېږي. مور د ورزش ګټې جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورت له تکړه ترینر او مربي ښاغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړې چې ستاسې پام یې لوستلو ته را اړوو. د صابر په وینا څرنګه به هېوادونو له

بویل سره د جګړې په ډګر کې د نورو په ذرېعه زورآزمایي کوله چې په دې کې لوړه مرګ ژوبله رامنځ ته کېده، بیا به هم ښکېلې خواوې یو بل ته نه تسلیمېدلې خو د زمانې په تېرېدو سره په ځینو معرکو کې خبره ددواړو لورو ترمنځ ددوو کسانو تن په تن زور آزمایي ته را ورسېده چې په دې سیالۍ کې به ددواړو خواوو لښکرې آرامې پاتې او بلې خواته ودرېدې او دوو کسانو چې یو به له یوې او بل به له بلې غاړې څخه و د تن په تن سیالۍ ډګر ته را ووتل او هر لوری به چې مغلوب شو، نو د معرکې مغلوب به هم ګڼل کېده ، د زمانې په تېرېدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لښکرې را غونډې شي ددوو تنو او یا له هرې خوا څخه د سیالیودنوعیت په اقتضا د څوځو تنوسیالیو ته چې کټ مټ د همغو رزمي سیالیو په میزان له اهمیت څخه برخمن اوپه همغه اندازه یې استقبالېده پرېښود چې اوس هغه روایت په ملي او نړیوالو کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیوته خپل ځای پرېښود ، دا سیالی نه یوازې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې بځیله د ورزشکار د بدن سلامتیا برې تأمین وي.

ښاغلي (صابر) وویل ورزش مرسته کوي چې ښه او آرام خوب وشي ، کېدای شي دا خبره ځینو خلکو ته د منلو وړنه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوې څېړنې او پلټنې شوې په کې ثابته شوې چې که څوک په یوه اونۍ کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه تردېرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي نه په زړه پورې آرام او زور خوب کولای شي

دطارق وساده چې ورزش دزړ را رسېدونکي بوډا توب مخه نیسي اود ناڅاپي مرګ مخنیوی هم کوي، څکه هرڅومره چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن ته دلېږ روغ رمټ او قوي ساتلي چې د میکروبونو زورنه پرې رسېږي، نو طبعاً کله چې د میکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي ، ورزش هډوکي مفصلونه او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اسانۍ سره د فزیکي ستومانۍ ښکار هم نه کېږي هغه

په هډوکو مفصلونو او عضلاتو د سپورت د لا اغیز مثبت په اړه وویل

په منظمه توګه ورزش کول یو ښه او په زړه پورې عمل دی کومې ستونزې چې په عضلو اوهډوکو کې شته هغه له منځه وړي که د یو منظم مهالوېش له مخې ورزش وشي جسمي پیاوړتیا ته مونسټ هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په ښه توګه مخ ته وړي

د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي په اونۍ کې د درېو ورځو لپاره ۲۵ دقیقې په پښو مزل کول د زړه کې او ښه فکر کولوسبب کېږي څرنګه کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړفکري تمرکز خاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تأثیرلري، څکه د مغزي تمرکز برخه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي د طارق په وینا کوم کسان چې دواماداره او منظم تمرین کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د ستوماني احساس ورسره نه وي، څکه په بدن کې یې تومره عبثلتوب وي چې خپلې ټولې فزیکي بیمګرتیاوې برې کنټرول کړي ورزش

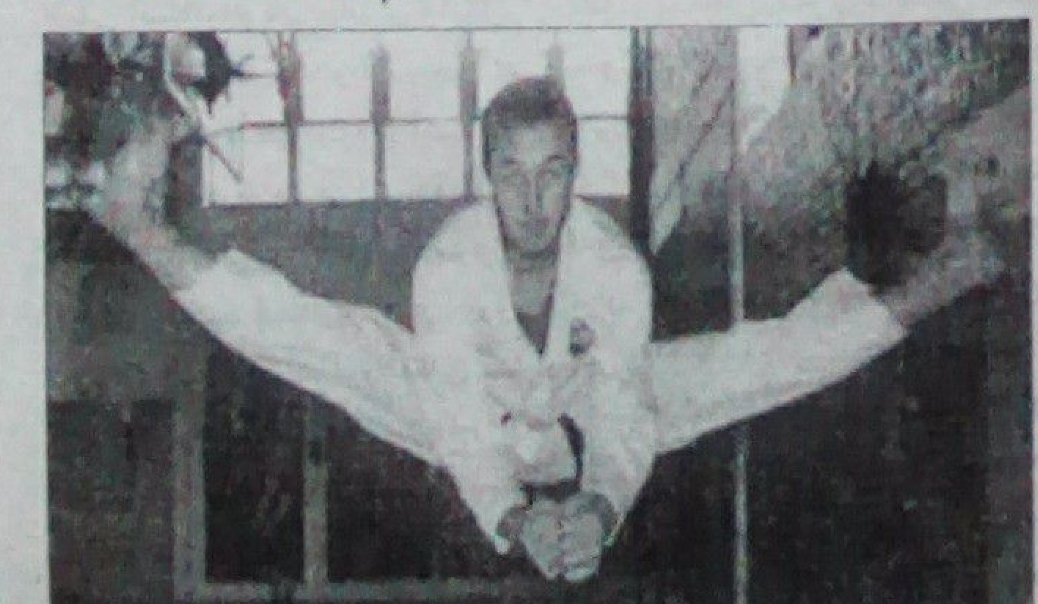

عصبي فشار او خستګي له منځه وړي اوپه کلکه ددې سبب کېږي، چې وېره له منځه یوسي په دغه حالت کې بدن له دوو ساعتونو تمرین وروسته د اعصابو د تسکین لپاره اندروفین تولیدوي چې د آسودګۍ سبب کېږي اود بدني فعالیت لپاره یې بله فایده داده چې خوراکي رژیم برابروي ښاغلي محمد طارق صابر د خپلې مرکې په پای کې وویل چې ورزش په لاندې ډول دوونس ذهني ګټې هم لري د وېرې کموالی، د خوشحالۍ زیاتوالی، په نفس د باور زیاتوالی ، له آزادۍ فضا څخه خوند او لذت اخیستل ، د ډار او وېرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی د حافظې قوي کېدل ، د ښه یې توکو په وړاندې د ځان ساتنې توان ، د تسکین او آرامتیا ډېروالی ، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی ، د خلاقیت ذهنیت ، پر نورو د سم تأثیر لوېدل همدارنګه د پوهنتونو ګټو ترڅنګ یو ښه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې د خپل ټیم د سرلوړي، او همدارنګه په نړیوالو سیالیو کې په ګټون او د لوبې په ګټلو سره د خپل هېواد د افتخار او سرلوړي سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم خپلوي د صابر په وینا یوازې هغه چې هیڅکله نه ستومانی او له جانبي عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو ګمارلي

په ټولیز ډول په کابل او ولایتونوکې د اداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو کمېسیون (۳۰۴۹۹) کسان د دولت په بېلابېلو ادارو کې پر دندو ګمارلي دي

د اداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو دخپلواک کمېسیون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پرون ددغه کمېسیون دکنفرانسونو په تالار کې د یوې غونډې په ترڅ کې خبریالانو ته وویل د اداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون هڅه کړې چې په دولتي ادارو کې داسې ځواک دګمارنې په برخه کې پوهه، وړتیا، ربښتنولي اوموخه په پام کې ونیسي دغو هڅو پرکمېسیون دخلکو باور اواصالت لوړ کړی او دبروکراسی له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي

په ۱۳۹۷ لمریز کال کې په ټولیزه ډول په مرکز اوولایتونو کې ۵۴۷ تنه په لوړ رتبه لومړیو او دریمو بستونوکې ۴۲۸۳ تنه د منځنۍ کچې مدیریتي دریمو اوخلورمو بستونوکې اوددې ترڅنګ د ملکي بستونه، په مرکز اوولایتونو کې د ۱۴۵۵۱ کسانو لپاره او په اوومو اواتمو بستونو کې ۱۱۱۱۸ تنه په دندو ګمارل شوي، چې ټول شمېر یې (۳۰۴۹۹) تنوته رسېږي

ده څرګنده کړه اصلاحات یوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده فعاله اواغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دولمدار هڅو اوکارنه اړتیا لري داهڅې د یوې شپې، یوې اوونۍ، یوې میاشتې اویوه کال لپاره نه دي، بلکې کلونه کلونه زیار او فعالیت غواړي په هره کچه چې یوه ټولنه پرمختګ کوي په هماغه کچه پېچلې غوښتنې او اړتیاوې پیدا کوي

د اداري اصلاحاتو اړتیا او دوام مهم دی عامه اداره هغه مهال کولای شي هېوادته پرمختګ وربه برخه کړي چې له شرایطو سره ځان یو شان کړي، نو په دریو اړخونو باندې دغه کمېسیون تمرکز کړی و لومړی اړخ: د اداري فرهنګ بدلون و، چې له فرد محور څخه ښاري محور اوخدمتونو په پام کې نیولو سره خپل فعالیتونه عیار کړي تېرکال لومړی ځلې په کمېسیون کې هلې ځلې وشوې، چې دغه اداره په یوه خدمت ګذاره اداره واړول شي اوددې ترڅنګ دوظیفوي اړتیاوو په پام کې نیولو سره خدمات وړاندې کړي

دغه کمېسیون هڅه اوهاند کوي چې دا فرهنګ نورو ادارو ته هم ولېږدوي، چې تلپاتې اونهادینه شي

ده د الکترونیکي ګومارنې په اړه څرګنده کړه دا د اداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون په دولتي ادارو کې دمملي اصلاحاتو په برخه کې د یوه قانوني سبب په توګه، دالکترونیکي ګومارنې په برخه کې لوی ګام پورته کړی دی دغه کار دګمارنې په بهیر کې داسانی لاسوهنې اوسرغړونې دکموالي او د روښنیا د رامنځ ته کېدو لامل شوې اوپه پایله کې دوضعیت د ښه والي سبب کېږي دبېلګې په ډول لوړ رتبه لومړي اودویم بستونه دالکترونیک سیستم له لارې آزادې سیالۍ ته وړاندې کېږي په لومړي قدم کې غوښتونکي دخوښې وړ بست کودسیتم ته ورکوي اوبه اتومات ډول د بست سرلیک د اړوندې اداري نوم دبست موقعیت سیستم ته داخلېږي او دندکرۍ د معلوماتو لوړ زده کړو، کاري تجربې، وړتیا او دریفرلسونو دلیست وار رارسېږي داړتیا وړ سندونه لکه دندکرۍ کاپي، تحصیلي اسناد، د قرارداد سند اوساهم دغوښتونکي دولتي سوانح سیستم ته زیاتېږي، چې دمعلوماتو دلیست د پروسې له بشپړېدو وروسته نوماندانو ته داسنادو د رسېدلو تاییدي برېښنالیک لېږل کېږي

ښاغلي نادري دملکي خدمتونو دکارکوونکو د روزنې په اړه وویل دکمېسیون دملکي خدمتونو انسټیټوټ په ۱۳۹۷ لمریز کال کې ۶۵۴۰ تنه دملکي خدمتونو کارکوونکي دهېواد دننه روزلي اوهمدا راز ۸۶۴ کسان یې له هېواده بهر د روزنې لپاره استولي دي دملکي خدمتونو کارکوونکو ته دانګلیسي ژبې، دکمپیوټر مهارتونه، مدیریتي مهارتونه د رسمي لیکولو څرګنوالی، دملکي خدمتونو له قوانینو اومقرراتو څخه خبرتیا، الکترونیکي حکومتولي، دفساد پرواندې مبارزه او نورو برخوکې روزنې ورکړل شوې

ښاغلي نادري ډاګیزه کړه بخوا د ګمارنې اواستخدام پړاو ۸ میاشتې موده نیوله، خو دا پړاو اوس ۲۵ ورځو ته راټیټ شوی دی

ده دښوونکو د بستونو په اړه وویل دښوونکو د پاکلو بهیر دپلي کولو لپاره (۱۵۵۰۰) بستونه اوهمدارنګه ... دد پنځم اوشپږم بستونو کار روان دی دهېواد په ۲۰ ولایتونو کې دښوونکو بستونو بهیر دیوې اوونۍ په موده کې پلي کېږي سربېره پردې د ۵۵۰۰ پنځم بستونو پاکنه د وړي میاشتې ... کېږي د اداري اصلاحاتو کمېسیون مشر وویل دعدالت په پام کې نیولو سره کمېسیون ۲۳۸۶ شکایتونو ته رسېدګي کړې او دغه پړاو یې ساده کړی دی

محبوب

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای...

په اړه خپل دریځ روښانه کړ امریکایان که هرڅومره لوبه وکړي، خو په ضمن کې زیات هوښیاران څکه دي چې مخکې له دې پرېکړه وکړي، بوخل د اکثریت عکس العمل ته ګوري اوس مهال بغیر خو محدودو ډنډبورچیانو، د هیچا خوښه نه ده، چې موقت دولت دې جوړ شي، څکه دا حل لاره نه شي کېدای. اوس امریکا په دې پوهېدنه شوه چې د ملت له ارادې پرته بل څه نه شي تمثیل کېدای څکه نو خلیلزاد ته لارښوونه کېږي چې له خپل مخکني موقف څخه تېر شي خلیلزاد ورمه ورځ په ډاګه کړه چې سوله لرې ده او باید رټلوونکو ټاکنو ته چمتووالی ونیول شي یعنې ډېر لوی تغییر په موقف احتمالا او خبرو کې راغلی دی. څکه نږدې وړاندې د خلیل زاد په پلان کې هیڅ ټاکنې مطرح نه وې. یوازې د سولې هوکړه او ورسره په څنګ کې د ده په لوبه ((موقت دولت)) چې دا یوه افغان ته هم د منلو وړ موضوع نه وه. امریکا او خلیل زاد په دې پوی شوي چې محب خپله غوښتنه نه، بلکې د ملت غوښتنه بیان کړې، څکه هیڅ افغان په دې باور نه دی، چې موقت حکومت دې ښه بدیل وي، د لته هر افغان ته یوازې تجربې دا وایي که موقت وي یا اوسنی حکومت، خو بیا هم لوبغاړي امریکایان دي او دې ته اندېښنه لري چې موقت دولت د یوې بلې ډرامې پیل ونه اوسي. له کله نه چې محب خپلې څرګندونې کړې، نو امریکا او چارواکي یې د ارګ پر ځای پر سپېدار څرخېږي چې د لته هم یوازې پر غوښتنه اکتفا شوې. که چېرې داسې نه وي، نو نږدې وړاندې د امریکا لپاره ارګ د مشورو به ځای و. خلیلزاد اوس د یوه منځلاري په توګه عمل غوره کړی، څومره چې یې طالبان پښولي اوس به دولت هم پښوي له ولسمشر محمد اشرف غني سره یې لیدنه د یوه بدلون له مخې کړې، څکه نږدې وړاندې داسې څه نه وو شوي چې خلیلزاد به خپلې ټول معلومات ورسره شریکوي. تراوسه هیڅ باور نه کېږي چې دی دې په شپږم پړاو خبرو کې هم وکړای شي چې له طالبانو سره هوکړو ته ورسېږي، ترڅو چې طالب لوری بین الافغاني خبرو ته حاضر نه شي، نو امکان نشته چې پردې به مو پخلا او سره کښېنوي د هغوی یوازنی هدف په افغانستان کې جګړه ده.

په افغانستان کې مثبت ګامونه اخیستل شوي...

دوام کوي. د سې شنبې په ورځ د سپینې ماڼۍ په غونډه کې ولسمشر ټرمپ وویل، هېواد یې د ناټو نړیوال ته ټینګ تعهد لري، خو ټرمپ پر یو شمېر هېوادونو انتقاد وکړ چې د دغه تړون په لګښتونو کې خپله برخه په سمه توګه نه ادا کوي. ټرمپ په ځانګړي توګه د جرمني یادونه وکړه او ویې ویل چې په ناټو کې د هغه هېواد مالي ونډه بیخي کمه ده. د ناټو عمومي منشي ینس سټولټنبرګ هم په لنډه ویناکې په عراق او سوریه کې د داعش ډلې د ماتې یادونه وکړه، خو ټینګار یې وکړ چې دا ډله په بشپړه توګه له منځه نه ده وړل شوې. ینس سټولټنبرګ همدارنګه په افغانستان کې د امریکا هڅې وستایلې او ویې ویل: ((موږ پر دې کلک باور یوو چې په افغانستان کې د کړکیچ او جګړې د سوله‌ییز هوارې لپاره د امریکا د هڅو ملاتړ ډېر مهم دی، موږ د دې هڅو ملاتړ کوو)) د ناټو د غړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران پرون چهارشنبه په داسې حال کې د افغانستان په اړه بحث ته کېناستل چې په هېواد کې د بل هر وخت په پرتله د سولې هڅې زیاتې شوې دي

ارمان لوڼي څنګه د پولیسو د مشر په امر شهید...

د دوام او پر نورو قومونو یې د حقي اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پښتانه ملېشو د هر هڅې کوونکي کسان او محکمې غړي وژلي او سابې ژوندي ورک کړي.

چې له پنځه یې د حیاتو حقونو او ازادۍ، تر لاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی. څه موده وړاندې د پښتون ژغورنې غورځنګ مشر منظور پښتین وېلي، پاکستاني ریاست لا هم د دغه غورځنګ د فعال غړي ارمان لوڼي

قاتل نه دي پیدا کړي او دا قضیه یې سپ له خپلو همدانې یرې ایې ده ارمان لوڼي چې اصلي نوم یې محمد ابراهیم و. د سنځاوې اوسېدونکی و او په پښتون ژغورنې غورځنګ کې ډومره زیات فعال و، چې نه یوازې د ننګ میدان ته پخپله راوتلی و، بلکې خپله خور وړانګه لوڼي یې هم له ځان سره د ننګ میدان ته راوستې وه

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر...

دا شمېر ۲۰ سلنې ته لوړ کړي، د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس دغو ستونزو ته په کتو وایي، د دغه هوډونو پر وړاندې جدي اقدامات کړي او اوس تر ډېره د مامورینو د ګمارنې په برخه کې د هغوی کاري وړتیا ته پاملرنه کېږي. په ملکي ادارو کې د اصلاحاتو پروګرام پر وړاندې په حکومت کې هم ستونزې شته د تېرکال په وروستیو کې، چې دغه کمېسیون د بهرنیو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو بهیر د پلي کولو لپاره اقدام وکړ، د وزارت د لوړ پوړو چارواکو د مخالفت سره مخ شو او د اصلاحاتو بهیر په دغه وزارت کې پلي نه شو په کابل او ولایتونو کې په اداره کې د طالبانو د رژیم د رنګېدو سره سم پخوانیو مجاهدینو د حکومت اکثرو مامورینو لښ ملکي او نظامي بستونه ډک کړل، چې ورسره د هېواد اداري تشکیلات د ډېرو ستونزو سره مخ شو اوس مهال د افغانستان په ۴۲ ملکي ادارو کې څلور لکه څلوروېشت زره مامورین په دندو بوخت دي. د دې شمېر ۳،۷۲ سلنه یې ښځې دي

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي ټولنې او رسنیو ۲۰۰ استازو برخه لرله او د سولې پر موضوعاتو یې بحث وکړ. هغې زیاته کړه موږ په دې خاطر چې مشخص آدرس ایجاد او خپل غږ لوړ پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي مسوولینو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ بین المللي ټولنې ته رسوو. اغلې رسولي وویل: سوله زموږ اساسي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي او یا هغه اندېښنې چې لرو، باید ځواب شي. په دې غونډه کې د رسنیو په استازیتوب صدیق الله توحیدي د یاد کنفرانس دګروپي بحثونو په اړه وویل: په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون نه منل، د ملي وحدت په توګه د اساسي قانون تضمین، په آګاهۍ ډکه ټاکنې، د اوربند ټینګښت، د ملکي تلفاتو د مخنیوي، باور جوړولو، له ټولو ټوپکوالو سره د طالبانو د اړیکو پر بنسټ کولو، د پیاوړي مذاکره کوونکي پلاوي د ګمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نیوکې کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخیزې خبرې وشوې. وروسته مرتضی حقیقت د یاد کنفرانس پرېکړه لیک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو تر پایلو پورې په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ایجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د ښځو او ملکي تلفاتو پر مخنیوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د ښځو د موثر حضور تضمین ورکړل شي. د بیان پر ازادۍ د مطلق نه کولو، د ډیډخلو هېوادونو له لوري د مشخصو تضمینونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د بین الحکومتي سازمانونو په رول ټینګار شوی و. ټولنې ته دغه راز اجرائیه رییس ډاکټر عبدالله عبدالله خبرې وکړې او د یاد کنفرانس د جوړونکو د نوښت د قدردانۍ ترڅنګ یې وویل: نن، د سولې په اړه د افغانستان د خلکو د هیلو او اندېښنو غږ پیغام کړ. ده زیاته کړه: ستاسې د وړاندیزونو محتوا، د افغانستان د مطلق اکثریت د خلکو غوښتنه ده. څکه هېڅوک د جګړې دوام نه غواړي. هغه ټینګار وکړ: او سولې مطلقه نه کېږي او که داسې کار وشي، نو په هغه سوله به وي او په اصل کې به سوله نه وي. ډاکټر عبدالله عبدالله وویل، که چېرې موږ خپل غږ په واحد ډول پورته کړو، دا یو ستر قوت دی. علما، مشران او د افغانستان ټول خلک له موږ سره په دې غږ کې شریک دي. وروسته جمهوررییس غني د یاد کنفرانس له جوړونکو څخه د منني ترڅنګ وویل، ستاسې حضور او د پرېکړه لیک خپرول د دې ښکارندویي کوي چې اساسي قانون او د هغه ارزښتونه یوازې د کاغذ پرمخ نه، بلکې زموږ په زړه او مغز کې ځای لري

ده زیاته کړه: زموږ تمرکز په ملي بحث کې د سولې د هغې په نامه ورک شوی او د سولې دا هغه زموږ د اوسني او راتلونکي نسلونو ده. جمهوررییس په دې اړه چې سوله په حاشیه نه، بلکې زموږ د ملي بحث په متن کې قرار لري په ټینګار سره وویل: د دې اړتیا ده چې سوله باید یوه کلمه نه وي، د هغې ابعاد او ډولونه دې په پام کې ونیول شي، څکه پایداره سوله د افغانستان د ثبات لامل ګرځي. جمهوررییس غني وویل، هدف او وسیله باید تفکیک شي، سوله وسیله ده او د قانوني او ولسواک نظام په وسیله سیاسي ثبات، هدف دی. هغه زیاته کړه، له اساسي قانون څخه تېرېدنه د بقا او د ملي منافعو د تامین نسخه نه ده او ملي استحکام زموږ د اساسي قانون پایله ده، دغه راز له ټولو بین المللي شریکانو سره زموږ د اړیکو اساس د ثبات ټینګښت او د اساسي قانون خوندي کول دي. جمهوررییس وویل، موږ چانه تسلیمي نشو ورکولای او نه هغې چې د سولې مذاکرات پایلې ته ونه رسېږي، موږ د خپلې هر لوېشت خاورې څخه په قوت او عزت دفاع کوو. جمهوررییس غني د جنګ مدیریت ته په اشارې وویل، زموږ ټینګار دادی چې اوربند رامنځته او د هراړخیزو مذاکراتو لپاره شرایط برابر شي. محمداشرف غني څرګنده کړه: د سولې مذاکره بې قید او شرطه ده، خو سوله قید او شرط لري او د افغانستان ملت د مذاکراتو حدود ټاکي. ده ټینګار وکړ، که چېرې فشار راوړل کېږي چې غیرقانوني چلند وکړو، دا موږ ته د منلو وړ نه ده. جمهوررییس ټینګار وکړ، د سولې مذاکرات به جدي او اساسي وي او چې ملي یووالی موجود او په یوه خط کې ودرېږو، زموږ تدریج به په مراتبو پیاوړی وي. د هېواد جمهوررییس وویل، د ملي یووالي حکومت د سولې شرایط برابر کړي، څکه موږ د خپل ملت نبض احساسوو ده زیاته کړه، د امریکا متحدو ایالتونو سره هوکړې ته رسېدلي یوو د افغانستان خلک چې د سولې پروسه کې په هره موضوع اندېښنه ولري، په مفصله توګه به پرې خبرې کوو. جمهوررییس غني د دې په څرګندولو سره چې د افغانستان د خلکو په اراده باید تسلیم قضاوت ونه شي وویل، موږ ارزښتونو ته باورمند یوو او په تعقل وړاندې چلند کوو

افغان اعلانات

موسسه افغان‌های متلر از مالی آلتو تک موسسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت می‌باشد.

موسسه آلتو یک عراده موتر تیوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۹ به لیلام می‌گذارد، بنا بر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ لیلام درخواستی‌شان را کتباً در موسسه آلتو ثبت نمایند.

آدرس دفتر ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله، نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل

شماره تماس ۰۷۷۲۶۷۰۸۹۱، ۰۷۹۲۸۲۲۹۲۳

◆ ◆ ◆ ◆

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لابراتوار طبی احمد واقع ولایت خوست که قبلا ذریعه مکتوب نمبر ۶۸۴۵۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۸/۲۷ رسما از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لابراتوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند. اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که در مورد لابراتوار مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد ۲۲۳۶

◆ ◆ ◆ ◆

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل:

۱_ حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دوارى به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاک کاری و پمپ تست آن

۲_ تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که ضم فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد

شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی نګرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورند و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان نرخ داده شده خود را در پاکت سر بسته به شورای مذکور تسلیم دهند. آفرهای مذکور در قریه ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۹:۰۰ با حضور داشت هیئت باز شده و برنده اعلان میگردد. شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند ... میگردد ۲۲۳۵

◆ ◆ ◆ ◆

محترم دوکتور فضل ذکریا فرزند فضل مالک متخصص جراحی عمومی، که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است ۲۲۴۰

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل ضرورت یک فرزند حویلی کرایی که حداقل ۲۱ باب اتاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ بغرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۲۲۷

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان متوسطه آسیاب بیتی به یک فرزند حویلی که حداقل ۶ باب اتاق و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم همچو تعمیر داشته باشند و طور کرایه میدهند درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۲۱ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۳

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۲۵

◆ ◆ ◆ ◆

محترم نورالرحمن ولد نورخان دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۱۸ ث ۵۸۳ مسکونه اصلی ولایت کنر ... یک باب دوملتون ملکیت خویش را به اسم خلیج غربی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره ح ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰ مسکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای دوملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۶۰

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع اسلمی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آنگاه حق شکایت را ندارد ۲۲۰۳

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◆ ◆ ◆ ◆

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی ... واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲ مسکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد نسیم ولد محمد قاسم دارنده تذکره ح ق ۱۳۸۳ ص ۶۰ ث ۳۰۰ مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند. ۲۲۳۶

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2004

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مګل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2405

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عبدالغفور مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◆ ◆ ◆ ◆

جواز کار نمبر ۹۰۰۲۱۰۲۲۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۳

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ... ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد حسین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۲

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نصیره بنت قربان مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفرعلی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۴

◆ ◆ ◆ ◆

شماره WJ/98/C-05/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرګه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی محجوزه جات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره و یا وبسایت www.npa.gov.af به دست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ ۲۷۰۰۰ دوصد و هفتاد هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ به آمریت تهیه و تدارکات واقع کمپ دارالامان مقابل شفاخانه کیور، اتحادیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۳

◆ ◆ ◆ ◆

شماره WJ/98/G-04/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرګه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی ... که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره و یا وبسایت www.npa.gov.af به دست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه، به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ ۳۴۰۰۰ سه صد و چهل هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۰ به آمریت تهیه و تدارکات واقع سرک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، اتحادیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۲

په هیواد ورځپانه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنی ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون؛	(۲۰۰۰) افغانی
د کورنیو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنی ګډون؛	(۶۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون؛	(۳۰۰۰) افغانی
د بهرنیو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنی ګډون؛	(۸۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانی

HEWAD DAILY

هیواد

سیاسي - اقتصادي ورځپانه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

«ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي»

د افغانستان برېښنا شرکت وایي، تر راتلونکو دریو میاشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په بشپړ ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ میګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانیسته کې وویل چې تر راتلونکو خو نورو میاشتو کې به د دغه ولایت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۲۰ میګا واټ برق ورسوي. د نوموړي په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ میلیونه ډالره دی او دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابریکو د برچاویو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس‌مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ میګا واټه برېښنا لري، خو په‌دې اندازه برېښنا د فابریکو د تولیداتو لپاره کافي نه‌بلل کېږي.

جمهوررییس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس محمداشرف غني پرون مرستیال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ. ډاکټر عبدالولي وکیل ارواح ته د دعا پرمهال وویل، ډاکټر عبدالولي نمونه و او هیڅ‌ها هم نونده خبره نړې واله وریده. جمهوررییس د هغه پر

له غرمې مخکې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې د لوګر د ولایتي شورا جمهور رییس غني په شهید محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم وکیل هیواد او خلکو ته د خدمت او صداقت ژمنه لرله هغه د اخلاقو مړینې د خواشینۍ څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل کورنۍ، د لوګر ولسونو، د ولایتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسلیت ووایه. وړمې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د کورنۍ په استازیتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبیبي د خبرو پرمهال د جمهور رییس غني له غمشریکۍ او ډاډګیرنې څخه په مننې وویل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل یوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او خوان کدر وو. وروسته جمهور رییس غني تر ټاکلي ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشریفاتو قطعې منسوبینو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتیا وکړه.

خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغا سولې لپاره د امریکا ځانګړی استازی زلمي خلیلزاد وړمه ورځ /سې شنبه/ کندهار ته لاړ. خلیلزاد په کندهار کې د لوی کندهار /کندهار، هلمند، زابل، ارزګان/ له قومي مشرانو او ولسي استازو سره ولیدل. ښاغلي خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوې پرمختګ په اړه معلومات وړاندې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال

خلیل وایي چې خلیلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د کندهار د ولایتي شورا د رییس سید جان خاکرېزوال په شان کسانو سره کتلي دي. د خاکرېزوال په اړه ویل کېږي چې یو بې سواده زورواک دی چې د کرزي په ملاتړ د ولایتي شورا رییس ټاکل شوی دی. راپورونه وایي چې خلیلزاد هدارا په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم ولیدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجرائیه رییس، د ولسمشر د دفتر رییس، د سولې د دارالانشا رییس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سیاف او د بهرنیو چارو وزیر سره ولیدل. خلیلزاد وړمه ورځ کندهار ته تر راتلونکو مخکې له د بهرنیو چارو له پخواني مرستیال حکمت خلیل کرزي او د مالیې پخواني وزیر عمرزاخیلوال سره ولیدل. خلیلزاد دا کتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي.

اعلان وزارت اطلاعات وفرهنگ

تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا).

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98

آمریت تدارکات وزارت اطلاعات وفرهنگ از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا درپروسه داوطلبی تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وسافت شرطنامه مربوط را از مدیریت عمومی تدارکات و ویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسلیمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ 1398/۰۲/۱۲ تعین گردیده است، به وزارت اطلاعات وفرهنگ واقع جاده قانون اساسی، آمریت تدارکات ،مدیریت عمومی تدارکات منزل چهارم ارایه نمایند وآفرهای ناوقت رسیده والترنیتی قابل پذیرش نمی باشد.

تضمین آفرصورت گرنتی بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشایی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمریت تدارکات تدویر میگردد.

نوت: داوطلبان محترم که سافت شرطنامه را از سایت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نمایند درخواستی خویش را جهت ثبت به آمریت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنگ ارسال نمایند در غیر آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس احمد نادر نادري، وایي، په تېر ۱۳۹۷ لمریز کال کې د دغه کمېسیون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورینو د ګمارلو په برخه کې د پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو د بستونو په ګډون نږدې ټول بستونو ته مامورین د ازادې سیالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون د وینا له مخې تېر کال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري وویل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورینو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتیا ده. هغه وویل، دا ډول بدلون لپاره کار پیل شوی دی احمد نادر نادري وویل، په دې شمېر کې د لومړي او دویمې رتبې شاوخوا اوه سوه مامورینبستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورینو د ګمارلو په بهیر کې د شفافیت پر وړاندې د خپلواکو د پاللو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړیکې او د مامورینو د ګمارلو پر وخت بهې اخیستل هم د ګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بین‌الافغاني ...

شمولیت وویلې، سلا مشورې روانې دي نوموړي وایي: «د حکومت مشرانو د یو شمېر سیاستوالو سره لیدنې کتنې او سلا مشورې پیل کړې چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په یو محور راټول شي. ده محورونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو یا نورو خایونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محورونه یوې نتیجې ته نه‌رسېږي، څکه زموږ په نظر دا اجرائیه په نه‌لري او حکومت په‌کې نه‌شته.» د اجرائیه ریاست د ویاند مرستیال فریدون خوځون زیاته کړه، چې د سولې لپاره د یو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د یو داسې مرکچي پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازیتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي، خو د ده پر وینا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه‌شي چې یو ځل بیا له بین‌الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې یو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي په اړه روانې سلا مشورې به کله نتیجې ته ورسېږي اښاغلي خوځون وویل: «په‌دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مخکښو سیاسي جهتونو سره، د مدني ټولنې له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګورې او موږ هیله‌مند یو، چې ډېر ژر یو هم شموله مرکچي پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر چتر لاندې یو واحد غږ د سولې لپاره پیدا کړو.» په کابل کې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي او یو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په‌داسې حال کې روانې دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن ځانګړی استازی زلمي خلیل‌زاد په کابل کې د ملي یووالي د حکومت له مشرانو او نورو سیاستوالو سره له لیدلو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

د سېلابونو له وېرې ګڼو ایرانیانو کلي پرېښي

د ایران حکومت په خوزستان ولایت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کلیو د خالي کولو لارښوونه کړې ده. ویل شوي چې دغه کلي د دیز او کرخه سیندونو ته نږدې پراته دي. د ایران په بېلا بېلو ایالتونو کې په تېرو دوو اوونیو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي. حکومت په ډېرو هغو ایالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړني حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمیر کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او یو ملکي وګړی، همدا راز یوه هندي ښځه، یوه نجلۍ او د هند د نیمه پوځي ځواک یو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ویلي چې هندي عسکرو یې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سیمه کې پرتې پوستې په نخښه کړې دي.

سلګونه میلیونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «ایف ای او» په حواله په تېر کال کې په ۵۳ هیوادونو کې ۱۱۳ میلیونه انسانان د لوږې ښکار وو. له ناوړه تغذیې افغانستان، کانګو جمهوریت، ایتوپیا، نایجیریا، جنوبي سوډان، سوډان، سوریه او یمن اغېزمن وو. د هغو هیوادونو شمېر مخ پر زیاتېدو دی چې د خوراک رسونې په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوایډ ښايي خونديتوب له لاسه ورکړي

د وېنزوېلا ستره محکمه غواړي خوان ګوایډو چې ځان یې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نوموللی، خوندیتوب لغوه کړي. قاضیانو د اساسي قانون له جوړوونکې شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوایډو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سیاسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوایډو له څو میاشتو راهیسې له ولسمشر نیکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې ښکېل دی.

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه استعفا وکړه

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه د شپږو اوونیو تر سوله‌ییزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاتې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفلیقه په ۲۰۱۳ میلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لږ لیدل شوی. د الجزایر د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رییس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هیواد لنډمهاله رهبر وي او باید په الجزایر کې د جمهوري ریاست انتخابات تنظیم شي. فرانسې، په الجزایر کې د دموکراتیک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

د برېټانیا صدراعظمه وایي، له اروپايي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» یا له دې ټولنې د برېټانیا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زیات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابینې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندریو، وروسته، له اروپايي ټولنې د برېټانیا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزیسیون له مشر جرمي کوربین سره هم خبرې وکړې. د برګزېټ پلان خلک سترې کړي او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربین چې د اپوزیسیون استازیتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس باید دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. له بهرنیو سرچینو څخه

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي...

نه‌شته. هره ورځ ودانۍ او بازګوټي جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه‌راکوي چې ورته له وړاندې څښتنوالي اېښو دوهم دا چې په دومره موده کې چې د برېښنا د پرچاوي ستونزه رامنځته شوې، له ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلي مزي د وند غوري، شهاب‌الدین ولسوالیو په چشمه شېر سیمه کې د ناامنیو له امله پرې شوي، چې په دوو دریو ورځو کې به دا ستونزه حل شي.»

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنیکي پلاوی یو ځل بیا جام منار سروې کړی او وېې څېړي. هغه دغه راز د جام منار د لاندې امنیت د تامینولو په خاطر، په زیاتو امکاناتو سره د امنیتي ځواکونو د زیاتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي وویل چې زیاتې ستونزې په هیواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتیا له پلوه رامنځته شوې او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر باید د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پاملرنه په زیاتو برخو کې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نیولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولایت تاریخي آبداتو او فرهنګي میراثونو ته پاملرنه وشي. حسیني سایې د هغو غونډو په باب چې د تاریخي آبداتو په تېره بیا د غور ولایت د جام منار د ساتنې او ټینګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د یونسکو له پلاوي سره هڅې یادې کړې، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستي څرګنده کړه، چې دغه وزارت د تاریخي په تېره بیا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټینګښت په خاطر زیاته پاملرنه او پرله پسې هلې ځلې کوي. د غور ولایت د جام منار په ۲۰۰۲ میلادي کال کې د ملګرو ملتو سازمان د روزنیز، علمي او فرهنګي سازمان (یونسکو)، له خوا د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې ثبت شوی دی

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای د آزادي مطبعه

د ورځپانو وېب سایت www.dailies.gov.af

کتونکې ډله
- شاولي قرار
- سیدیوسف (شریفي)
- رفیع الله رووفي
- محمدیونس مایار
- میر مسجدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د دولتي ورځپانو رییس فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مشر مسوول احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ / ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر شیرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library